

BOGOLJUB

Koledar Apostolstva molitve za junij 1931.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Srce Jezusovo, kraj in središče vseh src.
Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Nevarnost širjenja islamske vere v Afriki.

Mesečni zavetnik: Sv Ladislav (27.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Poned.	Juvenčij m.	Češčenje presv. Srca	Št. Oselica	Sv. Anton Sl. g.
2 Torek	Marcelin m.	Glasila pobožnosti Srca Jezusov.	Škocjan p. M.	"
3 Sreda	Klotilda kr.	Čut za sramežljivost	Soleska	Ljutomer
4 Četrtek	Sv. Rešnje Telo	Pogostno sv. obhajilo	Škocjan T.	"
5 Petek	Bonifacij š. m.	Posvetitev družin S. J.	Ježica	Apače
6 Sobota	Norbert š.	Apostolstvo molitve	Mirna peč	Št. Jurij o. š.
7 Nedelja	2. pob. Robert op.	Apostolstvo mož in fantov	Planina	Št. Jurij o. š.
8 Poned.	Medard š.	Naši izseljenci	Ajdovec	G. Radgona
9 Torek	Primož in Fel. m.	Katoliška akcija	Orčarice	"
10 Sreda	Marjeta kr.	Širitelji (-ice) pobožnosti S. J.	Črni vrh	Kapela
11 Četrtek	Barnaba ap.	Opravljanje svete ure	Lučine	"
12 Petek	Srce Jezusovo	Zadoščevanje presv. Srcu	Vrhpolje	S. Križ p. Lj.
13 Sobota	Anton Pad.	Naši naročniki	Štanga	"
14 Nedelja	3. pob. Bazilij c. uč.	Posvečevanje nedelje	Št. Vid, Stič.	Veržej
15 Poned.	Vid in tov. m.	Dobra letina	Št. Vid n. Ljub.	"
16 Torek	Franc Reg. sp.	Družba Jezusova	Št. Vid Vip.	Marenberg
17 Sreda	Adolf š.	Odvritev hude ure	Topla Reber	"
18 Četrtek	Efrem Sir. c. uč.	Zadeve naših škofov	Št. Vid Brdo	Remšnik
19 Petek	Julijana d.	Spodobnost v obleki	Zelimlje	Brezno
20 Sobota	Silverij p.	Duhovniški in redovniški poklici	Preserje	Muta
21 Nedelja	4. pob. Alojzij sp.	Nedolžnost mladine	Kovor	Pernice
22 Poned.	Pavlin Nol. š.	Mladinska društva	Škofja loka	Sv. Ožbalt
23 Torek	Cenon m.	Verska vzgoja mladine	Trata	Kapla
24 Sreda	Janez Krstnik	Bramba pravic Cerkve	Preska S.	Sv. Jernej M.
25 Četrtek	Viljem op.	Bratovščina presv. Srca	Zasip	Šmarje
26 Petek	Janez in Pav. m.	Abiturienti	Vojsko	"
27 Sobota	Ladislav kr.	Vse priporočene zadeve	Dragatuš	Sv. Jurij j. ž.
28 Nedelja	5. pob. Irenej š. m.	Letošnji novomašniki	Črnomelj	Sv. Jurij j. ž.
29 Poned.	Peter in Pavel	Vdanost sv. očetu	Ljub. Sv. Peter.	Ponikva
30 Torek	Spom. sv. Pavla	Ta mesec umri	Radeče	"

Hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v KAMNIKU

Šutna št. 22 (lastna hiša) blizu postaje

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje. Vse davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Otvarja tekoče račune itd.

Varno naložite svoj denar v VZAJEMNI POSOJILNICI v Ljubljani, poleg hotela UNION Obrestovanje najugodneje

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obrestuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Ljubljana, v lastni palači na vogalu Miklošičeve in Masarykove ceste

SPREJEMA požarna zavarovanja, zvonove iz bron, proti razpokam, zavarovanja stekla ter življenska zavarovanja v vseh kombinacijah.

PODRUZNICE:

Beograd, Dečanska ulica 27/II. Celje, Cankarjeva ulica 4. Sarajevo, Vojvode Stepe Obala 42. Split, Ulica XI Puka 22. Zagreb, Mihanovičeva ulica 2/II.

Poverjeničstva v vseh večjih krajih.

JUNIJ

XXIX. LETNIK

1931

Temelj Marijine kongregacije

Četrto stoletje poteka, odkar je zaživela v Rimu prva Marijanska kongregacija. Mladi, idealni študentje so se združili okrog nebeške Kraljice, da se ji v posebni ljubezni posvete, da po Njej zveličajo sebe in svet. Iz malega semena je vzraslo veličastno drevo, ki danes svoje mogočne veje razprostira širom katoliške Cerkve.

Stara in častitljiva je ustanova kongregacije in vendar še ni zamrla njena življenska moč in plodnost. Na mogočnem, v četrto stoletje zorečem deblu poganjajo še danes neprestano nove zelene veje in rodijo blagoslovljeni sad v veselju Boгу, Mariji in Cerkvi. Kjer živijo Marijine kongregacije iz prvotnega zdravega duha, tam so še danes rodovitne in priljubljene. Nad takimi kongregacijami se uresničujejo lepe besede iz Sirahove knjige: »Kakor lepa oljka na polju in kakor javor ob vodi sem visoko zrasla... Kakor terebinta sem svoje veje razprostirala in moji odrastki so častitljivi in prijetni... Kakor trta sem sladak in dišeč sad rodila; in moje cvetje je častitljiv in pošten sad.« (Sir 24).

Seveda se dobijo ob mogočnem drevesu kongregacije tudi slabotni, malo rodovitni odganjki. To so kongregacije, ki so v premalo živi zvezi z osrednjo življenjsko žilo, kojih člani se ne zavedajo svojih vzvišenih dolžnosti. Življenje v takih kongregacijah je pusto in prazno, srca kongreganistov so mrzla, ni veselja, ni zaželenih sadov. Mnoge kongregacije niso to, kar bi morale biti po pravilih in po duhu. Pravega temelja ni, zato ni rasti, ni rodovitnosti.

V mili slovenski zemlji so kongregacije že toliko dobrega storile. Naš prevzvišeni knezoškof poudarja, kako so Marijine družbe že dvakrat v zgodovini kraljestva božjega med našim narodom prerodile versko življenje, pa zaupa, da so tudi v sedanjem položaju Cerkve najuspešnejše sredstvo poglobitve in prenovitve resnične

vernosti. Treba pa je, da se naše Marijine kongregacije poživijo. Postaviti jih moramo na prostorni temelj. Srca kongreganistov morajo zagoreti v prvotni vnemi in apostolski gorečnosti.

Poglejmo tedaj pravi temelj Marijinih kongregacij, ki daje Marijinim kongregacijam stalnost in trdnost v viharjih in jim dovaja vedno novih življenjskih sokov. Brez njih kongregacija ni prava kongregacija. Te temeljne korenine so označene v kongregacijskih pravilih, spoznamo jih iz tristoletne kongregacijske zgodovine in iz izjav rimskih papežev, ki so kongregacije v teh stoletjih nešteto krat potrdili in priporočili. Iz teh virov povzemamo, da raste prava kongregacija iz petih zdravih korenin, ki tvorijo njeno temeljno podlago.

1. Prvo temeljno načelo je: Kongregacija je organizacija. Velike so naloge, ki jih morajo dovršiti kongreganisti v življenju. Posameznik bi vpričo njih obnemogel. Za velike cilje se moramo boriti z združenimi močmi. V združenju je moč kongregacije. Že ime samo o tem priča. Beseda »kongregacija« pride od latinskega glagola »congregare«, kar pomeni zbirati, združevati. Prava kongregacija sloni na trdni, strumni organizaciji. V kongregaciji je glava, oblast, ki zapoveduje, nadzoruje, bodri, izločuje, tu so podrejeni udje, ki glavi izkazujejo pokorščino in se dajo voditi in vzgajati za skupni cilj. Glava kongregacije je voditelj, duhovnik, ki ga za to službo pooblasti cerkvena oblast. On ni samo svetovalec, prisednik, ampak voditelj z vodilno in odločilno besedo v vsem. Brez njega se ne sme v kongregaciji nič važnega započeti, nič novega vpeljati. Vendar družba, ki jo vodi, ni mrtva masa, ampak živ organizem. Kakor v človeškem telesu pod vodstvom glave vsi udje razvijajo živahno delavnost, tako je tudi čla-

nom kongregacije dano obilo prilike za vsestransko delovanje. Da se to delovanje sporazumno uredi, volijo kongreganisti družbeni svet, ki obstoji iz načelnika, dveh pomočnikov, tajnika in nekaterih svetovalcev. To predstojništvo se shaja pod vodstvom voditelja k rednim sejam, kjer se poroča o stanju kongregacije, kjer se pretresajo želje in predlogi članov in se skupno snujejo načrti za nadaljnje delo. Prav pri teh sejah se vidi, da je voditelj sicer duša kongregacije, da pa vendar ne odloča samolastno o vsem. Pri vsej enotnosti vodstva se lahko razvija živahna delavnost članov, pri vsej strumni disciplini vlada velika svoboda, pri vsej odvisnosti velika samostojnost. Voditelj z družbenim svetom je kakor vojskovodja s svojim generalnim štabom, ki vodi urejene vrste kongreganistov v boj zoper neštete notranje in zunanje sovražnike zveličanja.

Da bi se organizacija kongreganistov še uspešneje uveljavila, je ločena po stanovih. Vsak stan ima namreč svoje potrebe in že v človeški naravi je to, da se najraje družimo s tistimi, ki so nam po starosti, po delu in poklicu sorodni. Zato je kongregacija že od svojih početkov stanovska organizacija ter se ozira v potankostih na stanovske potrebe svojih članov. Vodstvo v kongregaciji je zato veliko lažje in uspešnejše, delo veselejše in bolj smotreno. Kljub tej stanovski razčlenjenosti pa vendar družijo vse kongregacije trdna skupna vez v enotno armado Marijinih sinov in hčera.

Ko je neki prijatelj kongregacij občudoval to organizirano skupnost, je s priznanjem dejal: »Kongregacija je mojstersko delo organizacije.«

Ali ni tedaj kongregacija tako primerna tudi za naš čas, ki vse organizira? Ali ne bo našla naša mladina v kongregaciji obširno delovno polje, kjer bo lahko snovala in uresničevala plemenite načrte za pozivljenje in utrjenje Kristusovega kraljestva? Kako nas bo dvigala v našem delu zavest, da tisoči plemenitih ljudi, naše starosti, našega stanu gore v isti ljubezni in v enakem navdušenju stremijo za istimi visokimi cilji. Zavest skupnega dela podžiga k velikim dejanjem. Kongregacijska organizacija je dovršila velike naloge. Ni čudno, če nazivajo kongregacijo blesteč biser v kroni svete Cerkve.

Kongregacijska skupnost stavi na nas vse velike zahteve. Kongreganisti se morajo medseboj poznati in ljubiti. Udje enega telesa se ne bodo sovražili in ovirali. Družbene seje morajo veljati članom predstojništva kot nadvse važna zadeva. Vsi člani morajo misliti na napredek kongregacije, nobeden ne sme brezbrizno stati ob strani. Združite vse moči! — to je klic kongregacijske organizacije vsem. Kongregacija, ki jo drži skupaj le nekaj požnih vaj, ne bo izvršila velikih del.

(Konec prihodnjic.)

Mati božja

(Nadaljevanje razprave »Roža skrivnostna«.)

Obrezovanje in darovanje Gospodovo.

Osmi dan po Jezusovem rojstvu se je moral izvršiti obred obrezovanja, s katerim se je novorojenček uvrstil med člane Izraelskega ljudstva in podvršel Mozesovi postavi. Sveta družina ni mogla prirediti ob tej priliki običajne družinske slovesnosti v večjem obsegu, ker je bivala v kraju, kjer je imela malo znancev in ker ji je nedostajalo sredstev. Verjetno je pač, da sta bila povabljeni in tudi navzoča Zaharija in Elizabeta iz Karema, ki ni bil daleč od Betlehema; mogoče tudi, da je Zaharija kot duhovnik sam izvršil obred, ki se je mogel opraviti tudi v domači hiši in od kožarkoli.

Pri obrezovanju je po starem običaju pripadla svetemu Jožefu pravica, da je določil ime novorojenemu detetu. Izjavil je, da naj se dete imenuje Jezus, kakor je bilo od angela naročeno.

Osmi dan po rojstvu se je to zgodilo, torej 1. januarja po našem koledarju. Ne moremo pa točno reči, katerega leta je to bilo; računamo se namreč v tem pogledu ne ujemajo, ker imamo premalo trdnih in jasnih podatkov. Jezus je prišel na svet nepoznan, v krogu sicer imenitne a uboge in nepoznane rodbine. Tisti čas pa še za znamenite in celo vladarske rodbine niso vodili zapisnikov in rojstnih knjig. Leta so šteli ponajveč od ustanovitve Rima dalje,

ali od drugih važnih dogodkov. Šele v srednjem veku so pričeli določati čas po Kristusovem rojstvu; toda mož, ki je to začel, Dionizij Mali, se je za nekaj let zmotil. Misli je, da se je Jezus rodil l. 754. po ustanovitvi Rima, v resnici je bil pa rojen nekaj let prej, najbrž 25. decembra l. 6. pred začetkom našega štetja. Torej bi morali pisati mi letos že 1936, ne pa 1931. Zmoto so prekasno spoznali in da ni bilo treba vseh letnic po knjigah, zapisnikih in napisih popravljati, so pomotno štetje kar obdržali.

Dogodki Marijinega življenja bi si tedaj sledili po letnicah približno takole:

Rojena je bila Marija okoli l. 22. pred začetkom našega štetja; v tempelj je prišla okoli l. 18.; zaročila se je l. 7.; angelovo oznanjenje 25. marca l. 6.; Jezusovo rojstvo 25. decembra l. 6.; obrezovanje Gospodovo 2. februarja l. 5.; Herodova smrt l. 4.; dvanajstletni Jezus prvič na veliko noč v templju l. 8. po začetku našega štetja; začetek Jezusovega javnega delovanja l. 26.; Jezusova smrt l. 29.; Marijina smrt pa l. 41. ali 42. po začetku našega štetja.

Nekateri pa menijo, da se je Dionizij zmotil le za štiri leta; zelo težko bo pač priti do končne jasnosti, dasi so si mnogi učenjaki že veliko prizadevali.

Po Mozesovi postavi so morali priti matere 40. dan po rojstvu dečka, v tempelj k očiščevanju. Porodnice namreč niso smele prihajati v tempelj, preden ni bil opravljen poseben obred, ki se je imenoval očiščevanje. Sv. Jožef in Marija sta torej odšla iz Betlehema v Jeruzalem in krenila v tempelj, četudi nista bila zavezana, da bi morala izpolniti tudi to postavo. V ponižnosti sta se pomešala med navadne Izraelce. Koliko lepih spominov je pač vstalo v Marijini duši, ko je stopila v tempeljske dvore, saj je poprej več let bivala kot gojenka v tempeljskih prostorih. Morebiti so jo znani obrazi srečavali in jo pozdravljali. Njo samo je pa objel čar svetišča, saj je prinašala Sina v hišo njegovega pravega, nebeškega Očeta.

Pri Nikanorjevih vratih, ki so vodila iz dvora poganov na dvor žena, je stopil pred njo starček Simeon. Skoro gotovo ga je poznala. Vedno je trdil — kakor mu je bilo prorokovano — da ne bo umrl, dokler ne vidi Mesije. Sedaj je brez besed prožil roke k njej in ona mu je dala Dete v naročje. Razjokal se je starec in s slovesnim glasom je začel: »Zdaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika po svoji besedi v miru; zakaj videle so moje oči tvoje zveličanje...« Sv. Jožef pa tudi Marija sta strmeča gledala starca, ki se je obrnil nato k Mariji, rekoč: »Glej, ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo, — in tvojo lastno dušo bo presunil meč — da se razodenejo misli mnogih src.« Tedaj se je približala neznatna in shujšana postava starke prerokinje Ane, vsakdanje prikazni v tempeljskih prostorih. Živela je v strogem postu in bila skoro vedno zaptljena v molitev. Ogledovala in pestovala je dete in potem vsakomur pripovedovala novico, da je rojen Mesija in da ga je videla.

Pri stranskem vhodu Nikanorjevih vrat je zmolil duhovnik nad Marijo predpisano molitev in jo blagoslovil. Obred očiščevanja je bil pri kraju in smela je v svetišče na dvor žena, kjer je prisostvovala daritvi dveh golobčkov oziroma grlic, kakor je bilo pri očiščevanju predpisano. Mozesova postava je določala, da pripadajo prvi rojenci Bogu. Zato so jih morali starši prinašati v tempelj, »postaviti pred Gospoda«, nato pa odkupiti. Obred darovanja je pripadal očetu. Sv. Jožef je bil torej deležen odlike, da je šel z Jezusom v naročju in v spremstvu Marije k vhodu na dvor duhovnikov. Tam je podal sv. Dete duhovniku, ki ga je dvignil proti najsvetejšemu tempeljskemu prostoru kot dar. Nato je izplačal duhovniku pet šeklov srebra (15 starih kron) kot odkupnino za otroka, ki mu ga je duhovnik nato položil nazaj v naročje.

z. z.

Slavospev sv. Bogorodici Mariji

(Govor sv. Cirila, škofa aleksandrijskega na vesoljnem cerkvenem zboru v Efezu leta 431. — Konec.)

5. Toda o tej jerebici, ki tako obrekljivo vrešči, sem že včeraj obširno govoril, ko sem vam pokazal, da je on jerebica, o kateri je že prerok Jeremija govoril: Jerebica je zavreščala in je sedela na tem, kar ni sama

znesla (17, 11). Ker je ta brezbožni sramotilec videl, da ga varujejo spremeljavci, se je v zaupanju nanje prevzel in celo upal, da nas more strašiti; toda nas je le osrčil. Zato si v molitvah in solzah, kakor je lepa navada, recimo: Boljše

je upati v Gospoda kakor upati v poglavarje (Ps 117, 9). Pri teh je namreč ta zavrženec izpraznil svoj zlati tul, da bi zase pridobil oblastnike, spremljevalce, nadzornike in cesarice.¹ Toda mi se držimo prerokove besede: Ti na bojnih vozeh, drugi na konjih, mi pa kličemo ime Gospoda, našega Boga (Ps 19, 8). Naj bi bilo treba govoriti tudi pred svetnimi mogotci ali celo pred sicer pobožnim cesarjem, se ne bojim in se ne plašim; zakaj prerok David me neprestano spodbuja, ko pravi: Govoril sem pred kralji in nisem bil osramočen (Ps 68, 46).

6. Kdo je slišal kaj groznejšega, strašnejšega? Kristus in Bog, Beseda, ki so jo nam oznanjali preroki in apostoli, je zdaj spremenjen v človeka in Bogorodica imenovana človeška mati! Naj mi nihče več ne prihaja s trdovratno predrznostjo ne hvaležnih in zaslepljenih Judov, s katero so tedaj v svoji brezbožnosti nastopili zoper Kristusa! Kdo je pa zdaj tako predrzen? Ta je, ki je božjo besedo napadel s svojimi psovkami, ko je rekel: Križali ste človeka! Dà, celó zmoto poganov in sramotenje brezbožnikov ter zločinske daritve, ki se prinašajo kamnom, dalje nesramno početje Arijevo² in njegovo naglusno zmoto, odurne napade Manihejcev ter pogubni nauk Sabelija, Porfirija in pretkanega Fotina, kateremu se je s svojim brezboštvom pridružil: te in vse druge, žal, presega on s svojo predrznostjo. Zrasel je in postal glava napuha, ki govori: Podrl bom svoje žitnice ter postavil večje; toda za odgovor je dobil: Neumnež, to noč bodo angeli tvojo dušo terjali od tebe, kar pa si spravil, čigavo bo? (Lk 12, 18—20). Kakor si se visoko povzdignil, ko si bil prah nizkega stanu, tako si zdaj spet globoko zdrsnil in padel v brezno sramotilcev samega Boga. Ni ga prepričal apostol Pavel, ta izbrana posoda, ta pevec sv. Cerkve, ta evangelijska in nebeška vonjava, ta lepo dišeči vir, ta nositelj in pisatelj pisem, ki je na potu oslepel (Apd 9, 8) in nato po božjem spoznanju prišel v najvišje nebo (2 Kor 12, 2). Gospodova prikazen ga je namreč podrla, da je padel na svoj obraz, in spoznanje božje

ga je spet privedlo do vere. Ta je svet utrdil, da veruje v sv. Trojico v enem in istem bistvu, v enega Gospoda, eno vero, en krst, enega Očeta, enega Sina, enega Svetega Duha, eno nedeljivo bistvo, popolnoma enovito in nedoumno božanstvo, enega Gospoda, ki je Bog od Boga, luč od luči, odsvit slave, rojen iz Marije Device po besedah nadangela Gabriela, ki pravi: Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod je s teboj (Lk 1, 28) in prav tako: Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila, in zato bo tudi Sveto, ki bo rojeno, Sin božji (Lk 1, 35). Pa ne samo po nadangelu Gabrielu, tudi po sv. Davidu nam vsak dan sam govori v naših cerkvah, ko poje in moli: Gospod mi je govoril: Moj Sin si ti, danes sem te rodil (Ps 2, 7). In modri Izaija, sin preroka Amosa, torej prerok od preroka, je oznanjal: Glej, Devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami (7, 14).

7. Toda ti ne verjameš prerokom in apostolom in nadangelu Gabrielu: posnemaj vsaj hude duhove, ki te vodijo in ki so iz strahu pred njegovo močjo vpili: Kaj imaš ti z nami, Sin božji? Ali si prišel sem kaj, naš pred časom mučit? (Mt 8, 29). Če je torej takrat satan po pravici rekel »pred časom«, je zdaj šele v tebi prišel. Antikrist je namreč moral priti; toda namesto njega si kar ti prišel. Pa niti hudiču, ki te je bil preslepil, nisi verjel, ko vendar pravi: Ako si Sin božji, reci, naj bodo ti kamni kruh (Mt 4, 3). O strašna in presenetljiva zaslepljenost! Hudi duhovi s svojim očetom hudičem vred imenujejo Sina božjega, kateri je bil rojen iz Marije Device. Ta pa je spremenil Sina božjega v navadnega človeka in skušal z nespretno izmišljenim spreobrnjenjem preslepiti tako pobožnega cesarja, tega služabnika in prijatelja prave vere, in tako svete kraljice, odlične po veri; toda poskus se mu je ponesrečil. S premoženjem ubogih je podkupil pohlepne ljudi in se z njih pomočjo skušal boriti zoper resnico. Toda pri pohlepu po grdem dobičku ga je zadel nesreča. Ko je bil že v pristanišču, se mu je ladja razbila, ker je izpustil krmilo prave vere. Tako se je pogreznil v nesrečo in je postal žalosten prizor vsemu svetu. Upal je, da bo s svojo zlobno, pa zelo pretkano duhovitostjo preslepil čuvarje pobožnosti, ko v svoji otemneli duši ni hotel sprejeti

¹ Bile so to sestre cesarja Theodozija II. Njih imena so: Flacila, Arkadija, Marina in sv. Pulherija. Slednja in cesarjeva žena Evdokija sta vedno odločno stali na strani pravovernih škofov.

² Arij je bil krivoverec, obsojen na vesoljnem cerkvenem zboru v Niceji 325., drugi so bili poganski modrijani, sovražniki krščanske vere.

nauka očetov in apostolov in evangelistov in nadangelov. Ko si je torej izmislil nesmiselni in prav tako grdi nauk, je skušal, popolnoma zapleten v brezbožnost, svoje nesrečno in brezbožno mišljenje kot vero vsiliti vsemu krščanskemu svetu. Toda ni nas našel nepripravljenih zoper ta brezvestni in bogoskrunski naklep. Kajpada ne zaupamo na vojaško silo in tudi ne na sijajne visoke zavetnike, ampak mu odgovarjamo s svetimi, od Boga navdahnjenimi spisi. Naše orožje namreč ni meseno, ni svetno, ampak duhovno in nebeško, kakor je govoril blaženi Pavel (2 Kor 10, 4).

8. Vendar naj nihče ne misli, da se mi, ko to pravimo, veselimo tvojega padca, nesrečnež. Kajti, ko si padel v jamo svojega bogokletstva, smo ti s pismom ponudili roko; toda ti si našo skromnost preziral in tako zašel v nevarno predrznost. In da je temu tako, naj navedem kot polnoveljavno pričo tako svetega Celestina, nadškofa vsega sveta, očeta in patriarha velikega Rima. Tudi on te je v pismih opominjal, da nehaj s tem nespametnim bogokletstvom; toda tudi njega nisi poslušal in si se s svojo nespametno ničemurnostjo še ponašal. Kakor neka svetovna britev si svet na vse štiri strani zbegal in vse svete prisilil, da so se z velikim trudom in stra-

hom sešli na tem kraju. Kajti nič vredno ni, kar si pisal, in prav nič ni dobro. Zato te bo končno Bog odstavil od duhovniške službe in pahnil iz števila modrih očetov, ko te bo pregnal najprej iz cesarskega mesta in nato iz najvišje duhovske časti, ki si jo po krivici pridobil. In to bodo videli pravični in se zgrozili, zasmehovali te bodo in govorili: Glejte moža, ki si ni vzel Boga za svojega pomočnika, marveč se je zanašal na obilnost svojega bogastva in se imel za močnega v svoji ničemurnosti (Ps 51, 8). Mi vsi pa, ki si hočemo držati evangelijske resnice, bomo po besedah istega preroka kakor rodovitna oljka, v hiši Gospodovi (51, 10).

Hvalimo Boga, vsemogočnega Očeta, in njegovega edinorojenega Sina, rojenega iz Marije, in Svetega Duha, Oživljavca, ki daje vsem življenje; bodimo poslušni tako vernim vladarjem in častimo cesarice, ki se odlikujejo po devištvu in svetosti. Oni pa, ki je omožena, želimo sina in da bi postal cesarski dvor v svoji pobožnosti do Boga in v ljubezni do prave vere po Kristusu Jezusu, Gospodu našem, kateremu slava na vse veke vekov. Amen.

Ob 40 letnici delavske okrožnice

Veliki papež Leon XIII. je izdal dne 15. maja l. 1891 znamenito okrožnico »Rerum novarum«, ki govori o delavskem vprašanju. Okrožnica je imela namen vsemu svetu pokazati, da bo kljub velikemu gospodarskemu napredku, s katerim se ponaša moderni čas, prišlo prej ali slej do poloma, ako človeška družba ne bo zgrajena na ljubezni, pravici in desetih božjih zapovedih. V lepem pismu, ki ga je pisal papež dve leti pozneje, sam pravi, da je bil njegov poglobitni namen, izboljšati bedno stanje delavskih slojev. »Vodnici pri tem morata biti pravičnost in ljubezen, ki ju je prineslo krščanstvo. Zavzel sem se pri državah za pravico delavskega ljudstva, da ne bi bilo, ko je tako veliko in tako koristno, zapuščeno in brez obrambe izročeno pridobitnemu sloju, ki je sebično izrablja. Poravnati sem hotel žalostni razdor, ki zija v moderni družbi. Kakor mračen oblak se vale na človeško družbo razburkane ljudske strasti in ječe se ji bliža vihar, grozeč z razdejanjem...«

Leonova okrožnica je prišla o pravem času. Zmotni nauk o neomejeni človeški

svobodi se je pričel izvajati tudi v gospodarstvu. Posledica je bila, da so mogočni in bogati bolj in bolj stiskali delavstvo, samo da bi iz podjetij vlekli večje dobičke. Industrijsko delavstvo je prišlo v položaj, ki ni bil dosti boljši od nekdanjega suženjstva. Med delavstvo prihajajo socialisti in se mu ponujajo kot rešitelji; toda njihova zdravila papež kot neprimerna zameta. Radi bi odpravili zasebno lastnino in uvedli enakost vseh ljudi. Toda ta enakost bi bila le enakost bede, ker bi ne bilo zmisla za delo in bi zato blagostanje pričelo pojemati. Pomoč delavnim slojem more prinesiti le Cerkev, ki bogatinom nalađa pravičnost in ljubezen. Dolžna pa je pomagati tudi država s pravičnimi zakoni, ki naj varujejo slabейše in gospodarsko šibkejše pred samovoljo mogočnjakov. Delavstvo pa naj seže tudi po samopomoči. Naj se organizira in naj snuje vzajemnospodporna društva za pomoč v bolezni, za onemoglost, za slučaj smrti, za vdove in sirote itd. Take organizacije so velikega družabnega pomena in ima delavstvo do njih popolno pravico, ki mu je nihče ne

sme kratiti. Na koncu svoje okrožnice poziva papež človeštvo, naj se prerodi po krščansko-nravnih načelih. Veliko zlo za družbo prihaja iz pohlepne in sebičnega srca. Zunanje socialno delo ne bo veliko pomagalo, ako ne bo prerojenja src. Treba je več ljubezni, tiste velike ljubezni, ki strinja v sebi vse evangelijske zapovedi, ki se žrtvuje za druge in je najzanesljivejše sredstvo zoper sebičnost. Zakaj »ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ne išče svojega: vse pretrpi, vse prenese«. (1 Kor 4—7.)

Vpliv Leonove okrožnice je bil zelo velik. Katoličani, ki so do tedaj kazali bolj malo zanimanja za delavska vprašanja, so se zgenili. Po vseh deželah se je pričelo veselo krščansko-socialno delo. Med Slovenci je po Leonovih smernicah zašel obširno praktično socialno delo rajni dr. J. Krek. Leonovi socialni nauki so dosegli tudi drugomisleče. Zakonodajalci in državniki se niso mogli ustavljati upravičenim Leonovim zahtevam in tako imamo danes uzakonjenih vse polno socialnih zahtev, — kakor varstvo delavstva pred izkoriščanjem, nedeljski počitek, zabrana otroškega dela v tovarnah, odmera delovnega časa in še marsikaj drugega, kar se nam zdi samo po sebi razumljivo; a tem uredbam so v veliki meri pomogli do življenja socialno delavni katoličani, ki so se ravnali po navodilih Leona XIII.

Tisočletni Rim nima navade proslavljanja desetletnih obletnic. V njegovi vekoviti zgodovini prihajajo v poštev stoletni in tisočletni jubileji. Ako se je pri okrožnici »Rerum novarum« napravila izjema in se že njena štiridesetletnica kar najslavesneje proslavlja, je to dokaz velike važnosti socialnih nauk Leona XIII. tudi za današnji čas. Mračen oblak, ki ga je veliki

videc na papeškem prestolu napovedal, se zdi, da bo zdajci zažrl svet v zločesto temo. Mnogo se je sicer storilo na socialnem polju od Leona XIII. dalje, a še premalo. Žal, da danes ni veliko več krščanstva v javnem življenju, kot ga je bilo pred štiridesetimi leti; saj vidimo, kako se veliki kapital vedno močnejše razrača in doživlja do zdaj nesluteni razmah. Posrečilo se mu je, da je gospodarsko in duhovno vklenil in zajel v svoje območje skoraj vse življenje. Kljub velikim pridobitvam kulture in tehnike pa stradajo milijoni ljudi. Še več pa jih je, ki ne najdejo dela, da bi preživeli sebe in svojce. Prepada, ki loči bogate in revne, zija še kar naprej in se zdi, da bolj in bolj loči družbo v dva svetova, ki si stojita sovražno in nepomirljivo nasproti. V štiridesetletni razdalji šele vidimo, kako bistro je gledal Leon na razvoj dogodkov. Njegovi nauki tudi danes niso prav nič izgubili na vrednoti in pomenu; prinašajo zdravilo tudi današnji hudo bolni človeški družbi, samo ako bo hotela po njem seči.

Velikih rimskih proslav, ki so se vršile pod predsedstvom samega sv. očeta, so se udeležili tudi zastopniki slovenskega delavstva. V domovini pa bomo najlepše proslavili jubilej Leonove okrožnice, ako se bomo prizadevali, da vcepimo povsod tistega duha ljubezni, ki ga papež tako vneto katoličanom priporoča. Sedanja gospodarska beda je tesno združena z duhovno in moralno revščino. Katoličani moramo bolj kot drugi razumeti to medsebojno zvezanost in se zavedati, da je samo živo in delavno krščanstvo zmožno prinesiti družabni mir! kajti samo v Kristusu je mir. Vsi smo dolžni delati po svojih močeh za kraljestvo Kristusovo na zemlji, ki ustvarja tudi mir med stanov in narodi.

Dr. Ivan Ahčin.

Vi ste luč sveta, vi ste sol zemlje

V juniju ima sv. Peter, prvak apostolov in skala Cerkve, svoj veliki praznik. Zraven njega stoji v žaru nebeške luči apostol narodov, sv. Pavel. Iz prvih dni julija nam gledata nasproti naša blagovestnika, meniški duhovnik sv. Ciril in nadškof sv. Metod. Verniki molijo za novomašnike, ki bodo v nekaj tednih klečali v stolnici okrog škofa-posvečevalca.

Zato si zopet osvežimo zavest, kaj je duhovnik ljudstvu, kaj bi bilo ljudstvo brez duhovnikov in za kaj mora vsak od nas biti duhovniku iz dna duše hvaležen.

Luč vere, pomoč božje milosti in tudi časno srečo nam duhovniki donajajo in pospešujejo.

I.

Nedopovedljivo srečo nam je prinesel duhovnik s tem, da nam je prižgal nadzemsko luč svete vere. V šoli, na prižnici, v društvih in v osebnih stikih jo je prižgal in dopolnjeval. Mi se najbrž še vedno dovolj ne zavedamo, kako neizmeren zaklad je sveta vera. Oni, ki so jo bili izgubili, potem pa so morda dolga leta ži-

veli v temi nevere, naposled so pa po dolgem in mučnem iskanju vero zopet našli: oni znajo potem dovolj ceniti to božjo luč. O sreči svete katoliške vere se živo uverijo tudi misijonarji, ko od blizu gledajo razna ljudstva v njih nevednosti in strašnih zmotah. »Ljudstvo, ki je hodilo po temi, je videlo veliko svetlobo; njim, ki so bivali v deželi smrtne sence, je zasijala luč.« tako napoveduje Izaija učečega Mesijo, čigar delo nadaljujejo in dopolnjujejo duhovniki.

Katoliški duhovnik nas je poučil o Bogu, ki je nas in vse vesoljstvo ustvaril. Govoril nam je o očetovski ljubezni božji, ki se nam že v tem življenju javlja na stotero načinov, za po smrti pa nam je pripravila nedopovedljivo, večno srečo. Duhovnika smo slišali preprosto, pa jasno govoriti o neumrljivosti duše, o kateri je veliki grški mislec Platon napisal celo knjigo, a so njegove misli o njej le kot plaho tipanje slepca, ki se vedno boji, če gre prav ali ne. Duhovniki so nam govorili o življenju in smrti včlovečenega Boga in nam odgrinjali zastore, da smo strmeč gledali to veličastno delo božje ljubezni, o katerem bi človeško srce niti zaslutiti ne moglo. — Brez duhovnikov bi ne vedeli dovolj, kako živeti, da bo prav, kaj torej storiti in česa se izogibati. Najbolj temne in pogubne strasti bi se nam zaradi nevednosti in nepoučenosti razpasle v duši, če bi nas duhovniki ne učili lepega, krepkega življenja. Že mladost bi bila vsa oskrunjena in zapravljena. »Kako pa naj verujejo, o komer niso slišali? In kako naj slišijo brez oznanjevalca?« vzklika sveti Pavel.

Brez pouka duhovnikov bi človek ne imel trdne opore in zadostne tolažbe ob najkrutejših udarcih usode. Ker kdo bi ga poučil o božji previdnosti, o božji vsevedni dobroti in o večnem plačilu, ki nam ga je Bog namenil, če trpljenje vdano in pravilno prenašamo?

Brez duhovnikov bi ne bili zadosti poučeni o smrti, ki bi bila za slehernega mislečega človeka nekaj strašnega. Ko je ruskemu pisatelju Tolstoj umrl rodni brat, s katerim sta skupno preživljala mladost, je kar blaznel pod težo vprašanja: Kaj je smrt? Zakaj je brat moral umreti? Kaj je zdaj s njim? Kaj bo torej tudi z menoj? »Pogled na mrtvega brata in bližina smrti sta bila obnovila v Levinovi duši čuvstvo groze pred zapovednostjo smrti in obenem pred njeno bližino in neizbežnostjo, ki ga je bilo prevzelo že tisti jesenski večer, ko

se je brat pripeljal k njemu. To čuvstvo je bilo zdaj še silnejše nego prej; še manj nego prej se je čutil zmožnega, doumeti zmisel smrti in še strašnejše mu je stala njena neizbežnost pred očmi,« je zapisal Tolstoj v enem od svojih največjih romanov.

»Ubogim oznanjat blagovest:« kako lepo nadaljuje božji Dobri pastir to svojo nalogo po svojih duhovnikih!

Kako velik dobrotnik nam je torej postal duhovnik, ki nam je že ob prvem svitanju pameti prižgal luč svete vere in nam od takrat vztrajno sveti na potu življenja, pa sveti tudi preko vrat smrti v samo večnost! Brez te božje luči bi bila temna, samotna in žalostna naša življenjska pot.

II.

Duhovnik pa nam ni prinesel samo božje luči, temveč tudi božjo pomoč. Na obilo načinov nam namreč naklanja milost božjo, pomoč božjo.

Kdo bi doumel in dostojno opisal vso skrivnostno veličino in moč božje milosti! Brez nje ne moremo ničesar storiti, kar bi bilo zares vredno nebes; ona nas dela nadnaravno podobne samemu Bogu, naredi nas celo za božje otroke. Žal, da je le malo vernikov, ki bi bili o dejanski in posvečujoči milosti in o njenih učinkih dovolj poučeni. Vse drugače bi jo potem znali ceniti, božji stik z našo dušo bi jim vse bolj živo stopil v zavest. O Baragi beremo, da je svojim Indijancem nešteto pridig govoril ravno o milosti.

Delilec milosti je pa duhovnik. Zemski vladar lahko deli v dar njive in travnike. gozdove in gradove, božje milosti pa ne more podeliti. In svetni vladar lahko osvobodi jetnike iz zapora, duš iz strašne ječe greha pa ne more rešiti. Niti najvišji angel ne zmore tega. Najbolj ubog in preprost katoliški duhovnik pa lahko to stori, saj po njem deluje božja moč in oblast.

Sedmero zakramentov je sedmero vrelcev, iz katerih duhovniki zajemajo in nam delijo božjo milost.

In sveta maša, presveta daritev, to najvišje delo duhovnikovo: koliko milosti nam posreduje! Od nas odvrta božji srd ter nam deli večne in časne blaghe.

Duhovniki so nas naučili prav moliti in nas navajajo k molitvi. Molitev pa nam priključuje iz nebes božje milosti. In sami v svojih duhovskih molitvah dan za dnem kličejo k Bogu, da naj nam bo prizanesljiv in dobitljiv. V Mozesovih knjigah zopet

in zopet beremo, kako je hotel Bog uporne Izraelce trdo kaznovati in jih iztrebiti iz obličja zemlje; pa je padel Mozes pred njim na obraz in ga prosil in rotil, naj še potrpi. Duhovniki božji isto delajo za svoje vernike.

Posredovalci božje milosti so.

III.

Duhovnik pa pospešuje tudi našo časno srečo. Na to premalo mislimo.

Jezus je nekoč dejal: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravičnosti in vse to« — vse časne dobrine, katere potrebujemo — »se vam bo navrglo.« Bog se je torej zavezal, da bo skrbel tudi za vse časne potrebe onih, ki bodo pošteno krščansko živeli in skrbeli za blagor svoje duše. K tej skrbi za božje kraljestvo in njegovo pravičnost pa nas navajajo duhovniki. Bogu torej delajo sveto silo, da potem še tem bolj skrbi za naše časne zadeve.

Pa tudi naravnost skrbijo za našo časno srečo. Že vsakemu posamezniku!

Kako nekaj osrečujočega je mirna vest, kako nekaj strašnega pa je, imeti z grehom in zločinom obteženo vest! Kdo pa je oni, ki nam dramijo vest in ki nas navaja k življenju po vesti, oziroma ki nam pomaga mir vesti zopet najti, če smo ga izgubili? Duhovnik to dela v spovednici in izven nje.

Tudi tole moramo imeti zapisano globoko v zavesti: vsaka pregreha ni samo upor zoper božje veličastvo, ampak tudi na ta ali na oni način ruši našo srečo. Živeti po božjih zapovedih — to se tudi pravi, svoje življenje zares srečno delati, saj nam Bog samo to zapoveduje, kar je nam v srečo, in nam prepoveduje samo to, kar bi nas naredilo nesrečne. Ko nas torej duhovniki navajajo k vztrajni borbi zoper strasti in h krepostnemu življenju, nam odpirajo in utrjujejo pot tudi k časni sreči. Nečistost, pijančevanje, sovraštvo, umor, tatvina, laž in druge pregrehe: ali niso sovražne tudi že časni sreči človeka in njegovega bližnjega? Nasprotno pa: premagati samega sebe, biti čist do sebe in drugih, ljubiti bližnjega, spoštovati njegovo dobro ime in njegovo lastnino — ali niso to temelji in opore tudi časne sreče?

Duhovniki pomagajo družinam do prave sreče, ko priporočajo družinske čednosti. V družini, v kateri vladajo strah božji in pobožnost, potrpežljiva krotkost in zmernost, varčnost in delavnost, skrb za krščansko vzgojo, spoštljiva pokorščina in zvesta ljubezen, v taki družini je prava sreča doma, pa naj jo včasih tudi tareta skrb ali pomanjkanje. Nasprotno pa, če je v hiši vsega dovolj, pa ni v njej vere, pobožnosti in drugih kreposti, tam se prej ali slej zruši tudi časna sreča. Koliko staršev bi imelo žalost in sramoto s sinom ali s hčerjo, če bi ne bilo duhovnikovega vpliva, zlasti še v spovednici!

Duhovnikovo delo pa seveda tudi narodu in državi pomaga do trdnega obstoja in prospeha. Saj poudarja duhovnik, da je Bog ustvaril človeka kot družabno bitje in da more človek le v organizirani družbi, to je v državi, varno obstojati in se vsestransko razvijati. Duhovniki učijo ljudstvo poštenja in marljivosti, poslušnosti in zvestobe; učijo ga, da naj zna svojo zasebno korist tudi podrediti javni blaginji. Ali pa ni država na teh temeljih najbolj varno postavljena? — Onim, ki imajo v kakršnikoli meri oblast, pa za bičavajo, da so za svoje delovanje odgovorni tudi Bogu, zato naj s pravičnostjo in nesebično ljubeznijo pospešujejo blagor izročene jim množice.

*

Francoski pesnik Lamartine takole označi katoliškega duhovnika:

»V vsaki župniji imamo človeka, ki nima družine, pa smatra vsako družino za svojo last. Ob vseh važnih hipih je pripravljen pomagati z nasvetom in dejanjem. Človeka spremlja na vsem življenjskem potu, blagoslavlja mu zibelko, zakon, bolniško posteljo in rakev. Deca ga ljubi in spoštuje, pa se ga tudi boji. Tudi oni, ki ga od bližje ne poznajo, ga nagovarjajo z nazivom »oče«. Pred njim se kristjan obtoži svojih grehov, v telesnih in dušnih nepriklakah dobi od njega tolažbo. Bogataš in siromak trkata na njegova vrata. Po svojem preprostem življenju pripada ljudstvu, po svoji izobrazbi se more meriti z najvišjimi krogi. Njegova beseda ima božjo veljavo.«

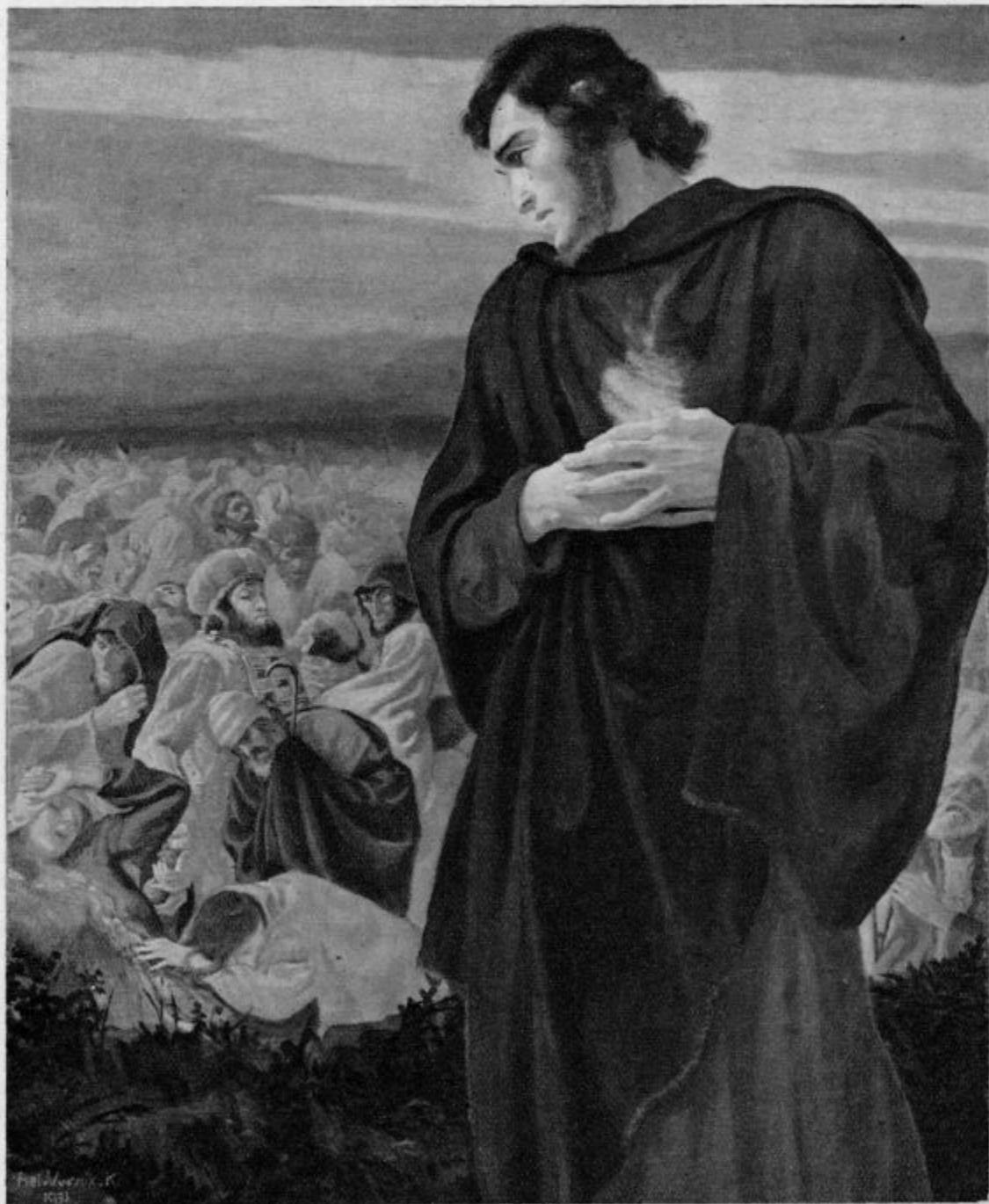
Ta človek je duhovnik. Noben človek ne more storiti toliko dobrega kot ga on.

Dr. Fr. Jaklič.

Nazaj k materi sv. Cerkvi

Dr. Jurij Bull, po poklicu zdravnik, po veri protestant, je bil rojen v Kanadi v Ameriki. Vzgojen je bil v sovraštvu do katoliške Cerkve, a se končno tudi za svojo protestantsko vero ni brugal več. Pristopil je v družbo za etično kulturo, t. j. k brezvercem, ki goje samo tako zvano

naravno poštenost. L. 1886. se je preselil v Pariz. Tu je proučeval pokret pozitivistov, t. j. modroslovje ljudi, ki samo to verujejo, kar vidijo, slišijo ali otipljejo. Poslušal je tudi predavanja odpadnika Renana, ki ga pa niso zadovoljila. Nato se je oprijel dr. Adlerjevih socialno-demokrat-

Helena Vurnik

Presveto Srce Jezusovo

Last ljubljanskega škofa

skih nazorov in jih širil posebno med dijaštvom. Torej v vsem nemiren duh, ki je nepokojno frfotal od misli do misli, pa nikjer našel pokoja.

L. 1889. je zahajala k njemu dalje časa na zdravljenje neka ameriška gospa. V pogovoru o raznih vprašanih sta se nekoč dotaknila tudi verske zadeve. Izjavila mu je, da nima sicer dosti vere, pač pa da večkrat moli molitvico, ki ji daje mnogo natranje tolažbe, namreč da moli nam vsem znano molitev: »Pridi Sv. Duh, napolni srca svojih vernih in užgi v njih ogenj svoje ljubezni!« itd.

Ko bi se bila nahajala v molitvici beseda »Bog«, se ne bi bil dr. Bull nič zmenil zanjo. Ker pa je še imel vero v nekega višjega Duha, mu je imponirala in je dami obljubil, da bo to tudi on molil. In res je to storil večkrat na dan. Čutil je kmalu že sadove in priznal, da mu odganja notranjo duševno tesnobo in bojaznost, da mu daje tudi pogum v težavah.

Začel je obenem prebirati sv. pismo. Ugajalo mu je tako, da ni minil noben dan brez čitanja božje besede. Sam pravi: »Tako sem začel resno proučevati novi zakon in se povzpel do spoznanja važnih resnic.« Razsvetljen po Svetem Duhu je najprej spoznal, da je Kristus res Sin božji, torej pravi Bog. Na podlagi te resnice je popolnoma dosledno dalje takole sklepal: »Kdor priznava božanstvo Kristusovo, mora seveda priznati tudi resničnost njegovega nauka in ga sprejeti; dalje, da mora od Kristusa ustanovljena Cerkev tudi sedaj še obstojati in da mora v vseh časih imeti na sebi znamenje edinosti. In katera je ta Cerkev? Morda katoliška? Ob tej misli se mi je pred dušo nagromadil cel zid predsodkov, da nisem mogel preko njih dalje.«

Par let je tako kolebal, ne da bi napredoval na potu do resnice. Deloma ga je tudi zamotila zdravniška praksa in razne družinske homatije. Molil je pa še vedno vsak dan na čast Svetemu Duhu.

Zaradi lepega sloga je v tem času čital tudi razprave konvertita in poznejšega kardinala Newmana (izg. Njumana). Kmalu

Jos. Urbanija

Sv. Anton Padovski

Dunaj

pa se je začel zanimati tudi za vsebino njegovih spisov. Posebno se mu je dopadla razprava o veri, tako da je tudi sam zahrepenel po daru vere. Od zdaj dalje je dodajal molitvi »Pridi Sveti Duh« tudi neko molitev, ki jo je sestavil kardinal Njuman, v kateri prosi Sv. Duha za razsvetljenje.

Potom pazljivega čitanja Njumanovih spisov se je Bullu vzbudilo živo zanimanje za katoliško Cerkev, za njene nauke in liturgijo, t. j. svete obrede in sploh za bogoslužje. Zato je začel pridno študirati katekizem, mašne obrede in katoliško apologetiko, t. j. obrambne spise.

Dr. Bull je bil sicer jako kritičen duh, ki ni bil kmalu zadovoljen; a ko je čital dokaze v obrambo katoliške vere, jim ni mogel ugovarjati. Sam piše: »Preporni nauki so bili dokazani brez najmanjše zadrege in s tako prostodušnostjo, ki je nisem našel pri protestantskih pisateljih. Protestantске knjige kažejo verske resnice, ki jih hočejo spraviti ob veljavo, v popolnoma napačni obliki. Nasproti pa obravnavajo katoliški pisatelji taka preporna verska vprašanja naravnost, pošteno in brez ovinkov. Spoznal sem tudi, da se moji lastni nazori o verskih resnicah, ki sem jih dobil pri čitanju sv. pisma, popolnoma ujemajo s temeljnimi nauki katoliške Cerkve. Tako sem se na podlagi svojih študij prepričal, da je katoliška Cerkev prava od Kristusa ustanovljena Cerkev. Obenem sem jasno spoznal, da niso bili moji mladostni predsodki proti njej stvarno utemeljeni, ampak sem se prepričal, da so jo njeni nasprotniki obrekovali. Uvidel sem namreč tudi to, da je katoliška Cerkev sveta ne samo po svojih verskih in nravnih naukih, ampak tudi po svojih služabnikih in udih. — Čudno se mi je zazdelo, da nisem toliko časa spoznal njenih naukov. Imel sem res zavezane oči in treba je bilo v resnici skoraj čudeža, ki me je nagnil k proučevanju njenih resnic. Zdaj se učim Boga ljubiti z vsem svojim srcem in svojega bližnjega kakor samega sebe. In v resnici me vodi pri tem brez dvoma neka nadnaravna moč.«

Tako je končno dr. Jurij Bull prestopil v katoliško Cerkev v Parizu dne 25. julija 1892. Dne 1. septembra istega leta pa je prejel prvo sv. obhajilo in sv. birmo v rožniviški cerkvi v Lurdu.

Janez Subic

Last oo. frančiškanov v Ljubljani

Sv. Anton Padovanski

Poln hvaležnosti je pisal pozneje: »Duh božji, ki sem ga zaupno in stanovitno klical na pomoč, je prižgal v moji duši ono luč, ki sem jo zastonj iskal drugod. On sam mi jo je razodel. Ta luč je tako prešinila mojo notranjost, da morem iz dna duše prepričan reči: zame je prenovljeno obličje zemlje. Tako globoka je sprememba v meni, da gledam in presojam vse stvari in vse dogodke na svetu v čisto drugi luči.«

Ta mesec smo obhajali Binkošti, veliki praznik Sv. Duha, duha resnice, tolažbe in moči. Dr. Bullova spreobrnitev nam more biti samo krepka pobuda, da se zaupno zatekamo k Bogu Sv. Duhu za luč v temi, t. j. za spoznanje resnice, za tolažbo v bridkostih, za moč v bojih in težavah življenja, za pravo krščansko mišljenje, ki presoja vse v luči krščanskega svetovnega nazora in po tem spoznanju tudi življenje uravnava in vodi.

M. Štular.

Sv. Antona zemeljska pot

Ko si prvič odprl oči, si ugledal solnce portugalsko, ko si zadnjič truden zaprl očke, te je poljubilo solnce italijansko. Vmes so se vila tvoja apostolska pota v Afriko in Sicilijo, Zgornjo Italijo in vso Francijo, obiskal si našo lepo domovino celo in ničesar se nisi bal razen greha, in vse si ljubil razen nizkosti.

Zato te je Bog ovenčal s svetostjo in obdal s slavo, ki je večja kot vsaka slava velikih te zemlje.

Tisočkrat so roke najboljših kiparjev hotele tvoj obraz in tvoje lice upodobiti, pa nisi nič naročal, tisočkrat so slikarji slavnih imen združili tvojo slavo s svojim imenom in ustvarili umetnine, da se jim divi svet. Imena Giotto, Fra Angelico, Donatello, Minelli, Tallio Lombardo, Sansovino, Veronese, Van Dyk, Murillo, Rubens in Feuerstein in še in še — ta več povedo kot dolgi slavonspevi.

Kako, da so te tako zelo vzljubili vsi narodi zemlje, ki poznajo sveta križ in

odrešenje? Kako, da so celo turški begi in aģe naročili v sredini Bosne in v ubogih obmejnih krajih, kjer krščanstvo stoji na braniku v frančiškanskih samostanih, da se mora »vršiti obred na čast sv. Antonu«? Kako, da si si pridobil toliko zaupanje visokih in nizkih te zemlje? Zlati, srebrni, slonokoščeni kipci na klečalnikih odličnih in zopet preproste, tako drage podobice kot spomin v molitveniku — vse govori o ljubezni, ki jo imajo do tebe.

Tam v tistih majhnih kapelicah, na samostanskih portah, tam drgetajo v molitvi uvele roke matere, trepetajo proseče ustnice obupanega, se bleste solze v očeh, ki zadnjo nado na Tvojo priprošnjo zidajo.

In vse te velike in majhne, tako zelo človeške stvari, ti razumeš, se jim smehljaš in pomagaš. S svojim dobrotnim smehljajem na licih si kakor srebrni most iz človeške bede v božjo vsemoģčnost, si kakor božja dlan, ki se po tebi proži in sklanja do nas.

Prvič si pričel nositi skrbi in bolečine tujih ljudi, ko si zapustil v kraljevski Koimbri krasni portal avģuštinskega konventa in prestopil prag ubogeģa samostana manjših bratov. Poslej si gledal preproščino in skrbi ljudstva od blizu in vedno bolj razumel njeģa ozko obzorje.

Dne 15. avģusta 1195 si ugledal luč sveta, tam, kjer se svet konča — v mestu Lizboni na Portugalskem. Tako namreč sporoča **Legenda prima**, ker tedanji pisec še ni vedel za Ameriko. Sporočajo, da si bil kot otrok zelo lepe postave, temnih globokih oči, barva na licih pa je bila kakor svetel bron. Cardoso pripoveduje, da si tudi kot dorasel moģ izgledal izredno mlad, ne ravno velik, sicer pa dovolj krepak.

Iz Lizbone je tvoja pot šla v Koimbro, in nato kmalu, komaj nekaj let, po prestopu v frančiškanski red, v Afriko, kjer te je mrzlica celo zimo mučila in si visel med življenjem in smrtjo. Nato si v Siciliji opravljal posle vrtnarja in nihče ni vedel za tvoje plemstvo. Odtod si odšel skozi južno Italijo višje na sever, vzljubil si samoto gore svetega Pavla in mislil tam nepoznan umreti. Bog pa te je hotel imeti kot veliko luč na svečniku, zato si bil poslan v mestece Forli, da tam prejmeš mašniško posvečenje. Še

Haller, Beuronska umetnost

Melkizedekova daritev

isti dan si mogel pred zbranimi sobrati in dominikani prvič javno govoriti. In sam Bog ti je dal tisto uro modrost misli in sladkost izbrane besede, da so spoznali v tebi božjega glasnika.

1223 postane Anton v Bolonji profesor bogoslovnih ved — toda kaj kmalu ga kličejo v Francijo, v prekrasno Provanso, in

čitka. Kljub slavi stoterih čudežev, je skromen do skrajnosti.

Leta 1231 — v petek zvečer 13. junija — zvoni samostanski zvonček v Campo-sampiero k večerji. Tudi Anton odide v preprosto obednico. Med večerjo mu postane slabo in zadnjo željo izreče, da bi rad v Padovi umrl pri sveti Mariji. Med potjo

Doré

Na morju je nastal velik vihar...

Thoma

Peter je zaklical: „Gospod, reši me!“

zopet nazaj — njegova slava se širi, svet se mu klanja, ga sovraži, ga občuduje — on pa pozna samo eno domotožje po večnosti.

Neprestano je delaven. Pridiguje, spoveduje, vedno je na potu. Kot predstojnik moder in dalekoviden, uvede v red smotreno učenje svetih ved in poudarja važnost znanosti knjig. Bolan je, pa nič ne toži, muči ga vodenica, pa si ne da nobenega po-

pa se na prigovarjanje nekega sobrata premisli in prepeljejo ga v predmestje Capo di Ponte k sestram klarisam. Tu se zadnjič spove, in še isti večer umrje 36 let star.

Ze leta 1232 — 30. maja je v Spoletu slovesno proglašen za svetnika.

Danes je edino ljubezen do njega, podobna njegova slavi.

P. Roman.

Delavec Matej Talbot

VI.

Stavka.

Tista leta so tiščale na delavce vse tiste težave, kot tiščijo še dandanes. Delavske razmere so bile težke. Stanovanjsko vprašanje več kot nerešeno: po »kasarnah« so bile nartpane delavske družine kakor doge pri škaflu.

Mezda nizka, da se je z njo samski delavec komaj preživil. Delavci-očetje, ki morate rediti številno družino, pa glejte, odkod boste vzeli, da boste redili in oblačili svoje drage. Povrh vsega tega so še izplačevali pristaniške delavce po gostilnah in krčmah; — kako naj se zdrže, da ga ne bi izpraznili kak poliček ali pa še preveč!

Kmalu bo v Marijinem vrtcu...

Mnogo je bilo delavcev neorganiziranih. Tedaj so rekli: »V organizaciji je moč!« In ustanovili so organizacijo, ki si je nadela nalogo: izboljšati položaj delavca. Ker si ni znala organizacija drugače pomagati, je začela s stavkami. Stavke, večje in manjše, so bile na dnevnem redu.

In bilo je, kakor je dostikrat pri stavkah in štrajkih: Delodajalec, najprej največji in najmogočnejši, je prav tako napovedal delavcem svoj štrajk: »Noben član te in te organizacije ne dobi dela v mojem obratu.« Pridružili so se mu še drugi delodajalci. Rastla je strast na obeh straneh. Delavci so bili izprti od dela, število lačnih je poskočilo od 15.000 na 30.000. Ponavljali so se upori in izgredi, ki so jim sledile sodnijske obravnave in razprave zoper voditelje stavke. Nazadnje so izgubili delavci še tisto malo naklonjenosti, ki so jo uživali prej. Beda je rastla. Vir podpor je docela usehnil in delavci so stali pred ali — ali: Ali poginiti od lakote, ali se ukloniti in iti na delo pod kakršnimikoli pogoji. In uklonili so se in šli na delo pod pogoji, da morajo izpolniti vse naloge delodajalcev, da ne smejo bojkotirati nobenega blaga, pa naj pride od kjerkoli, ampak ga morajo oddajati naprej, pa naj bo kamorkoli, in prijateljsko sodelovati s tovariši delavci, pa najsi tudi niso bili organizirani.

Tako so šli stavkujoči delavci ponižani spet na delo. Njihovi kolovodje niso bili sprejeti; med temi je bil tudi Matejev brat.

Tiste čase sta imela brata večkrat take in slične pogovore:

»Matej, v nedeljo popoldne bo spet shod; menda boš pač šel tudi ti! Kar nič te ni blizu, Kaj si ti kakšen delavec, Matej?«

»Filip, saj veš, da me ne bo blizu. kaj naj tam iščem? Jaz vem, da nisem pristojna oblast, ki bi razsodil, do kje gre pravica delavca in pravica onih, ki nam dajejo delo. To je stvar drugih, ne moja. Tudi tvoja ne, Filip! Tukaj je težko ločiti pravico od krivice.«

»Zmeraj isto godeš! Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Ti bi se dal živega odreti!«

»Prav, le pomagajte si! Saj držim ves z vami. Kadar ne boste šli vi na delo, tudi jaz ne pojdem; če boste delali vi, bom delal tudi jaz!«

»Pa vsaj na shod pojdi! — Po shodu pa obhod po ulicah in...«

»Veš, Filip, da ne bom hodil v tolah po ulicah in pesti stiskal in s klubom mahal in vpil, nemara še kamenje kam lučal — mene je sram.«

»Teга te pa ni sram, da smo tako slabo plačani, da moramo hoditi strgani in razcapani?«

»Filip, če bi ne pil, bi ne bilo treba, da hodiš strgan; jaz ne hodim strgan, pa imam tudi majhno plačo. Saj midva sva samca. Res pa gorje oženjenim! Krivica je, da so očetje tako slabo plačani; to priznam. Poglej Toma! Deset otrok ima, Patrik osem, Ireton šest. Pa kaj jim boste privpili boljšo plačo? Ali so zdaj družine kaj bolj site, ko njih očetje že toliko časa ne delajo? Tista podporica iz »kase« se kar med prsti razstopi. Solza mora priti človeku v oči, če jih vidi; ko bi jim mogel, bi jim sam pomagal. Za zadnji groš sem jim zadnjič kupil kruha, otrokom nedolžnim.«

»Saj, za to, za to gre, zato pa stavkamo, Matej.«

»Saj stavkam z vami tudi jaz, ampak zvonca ne bom nosil po shodih in obhodih. Tisto podporo tedensko od stavkanja, ki jo tudi meni prisojate, rajši dajte kakšnemu očetu, ki strada z družino vred!«

»Ti se ne brigaš za nobeno reč, razen za cerkev.«

»Saj, predvsem za cerkev! O tudi jaz sem že dosti premišljal o delavskih težavah. Pa tega vprašanja ne morem rešiti. Vprašal sem tudi nekega patra pri sv. Ksaveriju o tem. Dal mi je knjigo in tam sem bral, da nima nihče pravice izstradati delavcev tako daleč, da bi se morali vdati na milost in nemilost. To mi je dovolj in moja vešt je mirna. Zato držim z vami povsod in v vsem, da je le v soglasju

z zapovedmi in nauki sv. Cerkve. Po Cerkvi pa govori Bog. Za vse take javne reči pač nisem, zlasti ne, da bi nosil zvonec. Ne morem kaj za to. Hudo pa mi je, da se še med sabo preganjamo!»

Filip je skomignil z rameni in šel. Matej pa je mislil na zaklad, ki je neskončno več vreden kot vse te zemeljske ropotije, ki se tolikrat prekljamo zanje.

Iv. Pucelj.

Naše delo

VI.

Prečudno čudo moram zaupati moji kroniki, kakšen strah je begal nekatere ljudi pred Marijino družbo.

O, ti ljuba moja kronika! Ko bi imel čas, kakor ga nimam, in ko bi vedel, da bi to komu kaj koristilo, marsikatero dogodbo bi zaupal tvojim predalom. Pa naj gre raje z menoj v grob. Menda bo tako bolj prav.

To pa moram vendar povedati, da je bila — in je menda še — (moja pripomba!) — Marijina družba mnogim kar strašen bavnjav, ki hoče po njih sodbi v človeku zamoriti vse, kar je v njem človeškega, ki baje zatira vsako veselje, ki — kakor govorijo — uničuje in greni mladostna leta in zahteva samih resnih, okostenelih in potrjih obrazov... Oh, oh!

Saj je to res, da zapira družba vrata vsakemu razuzdanemu veselju, ker se zaveda, da je tako veselje začetek gorja in solza, in da se taka mladost prehitro izživi in se prevrže ali v pusto črnoglednost, ali pa stopi na pota izgubljenega sina, ki je tam nekje v tuji deželi svinje pasel in stradal. Pa izgubljeni sin se je vsaj vrniti znal. Koliko izgubljenih mladih ljudi pa se tako daleč poda, da ne znajo več najti pota ne k očetu in ne k Očetu! Saj poznate tega drugega Očeta. Ali ne?

Ali je mar greh, zapirati vrata takemu veselju?

In še to bom povedal, da so bili dnevi našega veselja naša skoraj vsakoletna skupna romanja. Obiskali smo Brezje, Bled, Velesovo, Crngrob, Rožnik, Zaplaz in še to in ono božjepotno cerkev. Kadar smo se vračali iz teh ljubkih naših

svetišč, vselej nam je bila duša vesela; in kadarkoli je pohitel naš spomin nazaj na romarske dneve in kraje, vselej so zaživele pred nami tako lepe podobe in tako krasni spomini, da nismo tistih potov nikdar objokovali in da nam je bil celo spomin na morebitno nezgodo kar sladek.

Skoro gotovo je tudi res, da so se nekateri naši očetje in gospodarji izpočetka malo bolj grdo držali nad tem in nad takim »postopanjem«; tudi šo bolj s tresočo roko odpirali svoje mošnjčke in bolj pičlo so odmerjali denar za potnino, ker so pač mislili, da se bo hiša rušila, če bodo delavne roke njihovih otrok, za en delaven dan počivale. Ko so pa videle, da se ni zgodila nobena nesreča, ko so spoznali hva-

† Jernej Šerjak,

voditelj nočnih čostilcev sv. R. T., prednik Marijine družbe v Križankah

lico smo deloma od blizu deloma od daleč pogledali z očmi svetega spoštovanja, občudovali smo bajno lepe hiše, hišice in nasade po vrtovih. Vse lepo, vse gosposko, vse imenitno . . .

Potem smo pa odrinili preko Zaspega, kjer smo pozdravili sv. Janeza Krstnika, patrona abstinentov, zakaj tudi mi smo tisti dan, kar se tiče pijače, hodili po njegovih potih: vina in močnih pijač nismo pili; — nad vasjo smo se priporočili še sv. Katarini za razum in pravo pamet, potem pa smo jo ubrali naprej proti Vintgarju.

Ze smo pri Sumu. Kakšno bobnenje! Kaj je človeški glas proti temu bučanju! Potem pa počasi naprej. Pod visokim železniškim mostom, ki preko njega pravkar drvi vlak, v Vintgarjeve soteske in tesni, ob šumeči Radovni navzgor. Prizor za prizorom, eden lepši ko drugi. Mogočno skalovje, ki grozi zdajpazdaj zapreti tesno sotesko: kdo bi ne obstal pred njim!

Zdaj pa prosim! Ime bom zamolčal, samo besede bom povedal. Neka oseba mi reče: »Čemu ste nas pripeljali v to grapo! Saj jo doma lahko vidim vsak dan. Mar bi bili ostali na Bledu, kjer je res lep!«

Obstal sem. Čudno mi je bilo pri srcu. Nekam tako, kakor je moralo biti Mozesu in Aronu v puščavi, ko so jima Izraelovi otroci začeli godrnjati na ušesa: »O, da bi bili umrli po Gospodovi roki v Egiptovski deželi, ko smo sedeli pri loncih mesa in jedli kruh do sitega! Zakaj sta nas izpeljala v to puščavo!«

»O, ti duša prečudna!« sem zbiral besede in iskal, kaj bi ji odgovoril: »O, ti duša prečudna! Lepoto človeških del na Bledu občuduješ. Saj imaš prav. Ko pa stojiš pred veličastvom Stvarnikove prirode, pa ne najdeš niti besedice občudovanja! Kam pa vendar gledaš!«

Ali sem jo prepričal, da je Vintgar res lep? Dvomim . . .

Vozili smo se na Dobravo. Pa se je zgodilo, da se je med Jožico in Pavlo vsedla ne vem že čigava Milka. In to je bilo povoda dovolj, da se je Jožica začela precej šobiti in da Milke ni ves čas pogledala s prijaznim ocesom in da je nepretrgoma tožila, kako jo vse sovraži in zaničuje in . . . Moj Bog! Kako si nekateri preobčutljivi ljudje sami sebi grene življenje! In jim je vsaka prijazna in pametna beseda zastonj. Vsaj za tisti hip. Morda pozneje spoznajo, da niso ravnali prav. Ampak priznati je hudo.

Predme pa je ob takih prilikah stopilo z vso resnobo oprasanje: »Kako prav voditi skoz življenje vse te različne značaje? Ali se ti ljudje kdaj prav zavedajo, kakšne skrbi imajo z njimi njih duhovni voditelji?«

In vendar sem bil tudi jaz vselej vesel naših skupnih romanj. Hvaležen sem bil Bogu in Mariji za šolo in za nauke, ki sem jih dobil v knjigi človeških značajev.

Janez Langerholz.

Zgodbe krščanske matere

XXV.

Zadnje dni Elizabetinega življenja se je dogodila tale zgodba. Naznanili so ubogo ženo, da bi rada obiskala Elizabeto. Bila je pač ena izmed tistih mnogih Elizabetnih znank, ki se niso nikdar zastonj obrnile nanjo. Elizabeto je velela, naj jo takoj pustijo noter, čeprav je bil uprav takrat na obisku o. Ferdinand.

»Revežev ne smemo pustiti, da bi čakali.«

Ženska je vstopila. Zeblo jo je — bilo je pozimi — in žena je bila revno in slabo oblečena.

Elizabeta jo je sprejela z veliko ljubeznijo: Vam je treba tople zimske obleke, draga moja, da vas bo malo bolj varovala mraza. Odprite tam ono omaro in vzemite tiste štiri tolarje, pa si kupite gorkega volnenega blaga, kolikor je potreba za obleko! Le kmalu si jo dajte napraviti; zakaj hočem jo še videti, preden umrjem.«

Ženi ni bilo treba dvakrat reči in čez nekaj dni se pride v novi obleki svoji dobrotnici zahvalit. Elizabeta je z všečnostjo premostrila novo obleko in bila vesela. Ni pa pustila, da bi se bila žena zahvaljevala. Rekla je le: »Za

poravnavo računa pa vam manjka še štirih srebrnikov. Vzemite jih iz one omarice! Prihranila sem jih za vas.«

Žena je obstrmela in vzela iz omarice štiri srebrne denarce.

Ko je odhajala, je Elizabeta prijazno gledala za njo in rekla: »Zdaj zadovoljno umrjem!«

Zadnji dan Elizabetinega življenja! Zdravje njeno je bilo kar dobro. Zjutraj je bila pri sv. maši in pri sv. obhajilu, nato je legla. Zdravnik je potegnil uro, potipal žilo, se zadovoljno smehljal in rekel: »Žila je popolnoma v redu! Nič se batil!«

Elizabeta se je nasmehnila in ko je zdravnik odšel, je rekla: »Boste videli, da vseeno ne bo tako. Ta dan je zadnji dan mojega življenja.«

Domači niso verjeli, saj že izlepa ni bila tako čila in dobre volje.

Po angelskem češčenju v mraku je bila Lucina sama pri materi.

»Ker sva sami,« je rekla Elizabeta, »ti še tole naročim. Vse moje zapiske, ki sem jih po spovednikovem naročilu morala pisati in jih nisem smela sežgati, izroči po moji smrti mojemu spovedniku, o. Ferdinandu! Pa tudi tisto vrečico, v kateri je spokorno orodje — saj veš, kje je — mu izroči!«

Prišla je še Marijana.

»Zdaj pa brž, otroka moja! Nimamo dosti časa. Le lepo me oblecita, zakaj jutri bom morala sprejeti mnogo ljudi! — Daj, prosim, prinesi mi umivalnico, da si umijem roke in obraz! — Daj mi še volneno srajco, redovno obleko, zakaj moram se preobleči in pripraviti za sprejemanje! — Ko bom mrtva, me položite v redovno obleko oblečeno na tla v naši kapelici!«

Umila si je roke in obraz in se oblekla skoraj popolnoma sama. Nato je sedla na posteljo; zadaj so jo podpirale blazine. Tako je gospa Elizabeta Canori-Mora pričakovala smrti.

† Jernej Šerjak

Že zadnjič smo se mimogrede spomnili vrlega moža g. J. Šerjaka, ki že počiva na pokopališču pri Sv. Križu. Naj dodamo še sledeče vrstice.

6. aprila je nenadoma odšel v boljše življenje. Z njegovo smrtjo so Marijine družbe in katoliške organizacije v Ljubljani izgubile vzornega člana, ki ga bodo težko pogrešale. Pokojni se je rodil 24. avgusta 1865, v vasi Blato, župnija Šmarje, in sicer v isti hiši kot oba gg. župnika, Jožef in Anton

Tihota je dihala v sobi. Motilo je to tihoto samo zadušeno plakanje hčera, ki sta strmeli v mater. Zmotile so to tihoto nekoliko tudi deževne kapljice, ki so v zimski noči zdaj pa zdaj udarjale ob šipe in se solzile doli po steklu.

Elizabeta tega ni več slišala: bila je že vsa potopljena v Bogu — —

Po polnoči je namignila hčera, da sta pristopili bliže. Uprla je vanje pogled, potem je pogledala proti nebu. Njene oči so se blestele kot dve zvezdi: nemara so videle prihajati naproti božjo Mater, spremljano od angelov, da popelje belo dušo v sijajni grad pred prestol božji.

V tem je Elizabeta mirno in blaženo izdihnila dušo.

*

Ob štirih zjutraj so se odprla vežna vrata: bil je Krištof. Prejšnji večer je zapustil ženo takorekoč malo manj kot zdravo: nihče ni mogel misliti na smrt. Že odzunaj je videl v svojem stanovanju luč. Slutnja mu je stisnila srce, pospešil je korak, preskakoval po tri stopnice in srce mu je kovalo v strahu. Komaj je čakal in vendar se je bal pritisniti kljuko. Ko so se odprle duri, je zagledal na postelji mrtvaško bledo njo, ki mu jo je bil dal Bog za tovarišico v življenju.

Srce se mu stisne, kakor da ga je zažela mrzla roka, tema se mu dela pred očmi. Nekaj mu stiska grlo, dokler se ne sesede na stol in ne zajoka: »Bog me je kaznoval, kakor sem zaslužil! Jaz, ki te nisem bil nikdar vreden! In zdaj nisem bil pri tvoji smrti! Elizabeta! Prvič, o ti prezvesta, me nisi čakala, nezvestega!«

Gospod advokat Krištof Mora je jokal kot otrok.

*

Ko se je zaskoval dan, so položili Elizabeto, oblečeno v belo tretjeredno obleko, na preprogo v domačo kapelico. Tamkaj je gospa Elizabeta Canori-Mora sprejela veliko, veliko ljudi.

Iv. Pucelj.

stolni vikarij g. Janez Kalan ustanovil Marijino družbo za može v Križankah, je bil izvoljen Jernej Šerjak za prednika. Bil je družbi vse življenje močan steber, bodisi kot večletni načelnik, bodisi kot pripravnik kandidatov. Svoje kongregacijsko službo je izvrševal vneto in požrtvovalno; bil je vsem članom živi zgled pravega Marijinega družbenika. »Po Mariji k Jezusu«, to geslo kongregacije je v polnem pomenu besede uresničeval v svojem življenju. Bil je vnet častilec sv. Rešnjega Telesa. Od l. 1901. je bil voditelj nočnega češčenja, v Marijini družbi pa je bil načelnik evharističnega odseka. Da je bilo češčenje sv. Evharistije njegovo najljubše opravilo, priča pismo, ki ga je v zadnji bolezni pisal voditelju: »Velikokrat sem čul pred sv. Rešnjim telesom. Celih 30 let sem se udeleževal nočnega češčenja, in kako hitro so minila. Hvaležen sem Bogu, da mi je dal moč in zdravje, da sem se mogel udeleževati nočnega češčenja.« Posebno hudo mu je bilo, da se ni zadnjih par mesecev več mogel ude-

leževati družbenega življenja. Med drugim pravi v omenjenem pismu: »Ker se čutim vedno slabejega, mislim, da se bom moral za vedno posloviti od Marijine družbe... Pa Bog že tako hoče, in božji previdnosti se rad uklonim.« Pokojni se pa ni omejil samo na družbeno življenje in cerkvene pobožnosti. S svojim delom je posegel tudi v javnost. Več let je bil občinski svetnik. Kako so cenili njegovo delo, o tem priča najbolj dejstvo, da je bil imenovan častnim meščanom ljubljanskega mesta. Veliko let je bil predsednik šentjakobske prosvete. V zadnjih letih je dal Prosveti na razpolago prostore v lastni hiši. Bil je tudi agilen član Vincencijeve konference, ki je imela v njegovi hiši svoj sedež. Poleg tega vsestranskega dela v javnosti in organizacijah pa je bil vzoren in skrben oče številne družine. Bil je v resnici dober Marijin sin, ki je po njenem zgledu živel za Boga in bližnjega. Če smo izgubili njega, ne izgubimo njegovega Marijanskega duha. S tem mu bomo najlepše ohranili hvaležen spomin.

† Amalija Štravbar

Ko smo se pripravljale, da s pomladanskim cvetjem in zelenjem ozaljšamo majniški oltar, ko se je vse veselilo, da zopet pozdravi majniško Kraljico, je odšla od nas, na nebeški majnik Malči Štravbar. Umrla je dne 28. apr., dopletla je venec, vreden, da ga položi pred prestol Nje, katero je takoj, ko je pred skoro 30 leti v Novem mestu zaživela dekliška Marijina družba, izvolila za svojo Gospo, Zavečnico in Mater. V kongregaciji je delovala ves čas zvesto, goreče in požrtvovalno. Več let je bila tudi prednica, odpočetka pa v predstojništvu in raznih odsekih. Pa ne le v kongregaciji, sodelovala je povsod, podpirala je ter nabirala prispevkov za vse, kar in kjerkoli se je snovalo kaj dobrega. Vincencijeva konferenca, Prosvetno društvo, Ljudski dom, Družba za širjenje vere, Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, katoliški misijoni itd. vse je podpirala, povsod sodelovala. In poleg tega: imela je vsekdar mehko besedo bodrila in tolažbe, zdaj dala dober svet, zopet drugod gmotno podporo dan za dnem, leto za letom.

Ljubezen do Brezmadežne in presvete Evharistije in krepila njeno plemenito dušo, da je telesno vsa šibka in bolehnna vztrajala

in do zadnjega vršila svoje obveznosti, vztrajala na službenem mestu kot voditeljica knjižarne Krajčevih naslednikov.

Umrla je lepo. Pokrepčana s Kruhom močnih za zadnjo pot je zaspala za večno v rokah svojih prijateljic-kongreganistk, zatrjujoč še v zadnjih hipih, da umreti ni težko.

Lepa kakor bi spala je počivala na mrtvaškem odru, vsa obdana od prvega letošnjega cvetja, njena zadnja pot pa se je zdela ne toliko kot pogreb, marveč kot slavnostni sprevod, ob katerem so belo oblečene deklice nosile kite cvetja in vence, na čelu venec družbe s prisrčnim napisom: »Na svidenje — pri Materi«.

Na tej zadnji poti je spremila pokojnico vsa domača družba, ki so se ji pridružile tudi članice dekliških družb iz Prečne in Šmihela (z zastavo) ter izredno veliko drugega občinstva, živ dokaz, kako priljubljena in spoštovana je bila pokojnica v našem mestu in daleč na okoli.

Pokopali smo jo zadnjega aprila; naslednji dan je zavlada majnik in zapel šmarnični zvon — nam, ki smo ostale, Malči obhaja večni majnik pri Materi.

Nikoli naj nam ne bo žal, če smo premalo jedli.

Nič ni težko, kar radi storimo.

Ne nakladaj drugim, kar moreš sam izvršiti.

Ne zapravi denarja, preden ga imaš v roki.

Če si jezen, šteje do deset; če si močno jezen, šteje do dvajset.

Ne odlašaj na jutri, kar lahko danes storiš.

Ne kupuj ničvrednih stvari, četudi so poceni.

Napuh stane več kot žej, lačnost in mraz.

Rimska kronika. Dne 4. aprila je sprejel sv. oče Pij XI. v posebni avdienci 773 srednješolskih dijakov in dijakinj, ki so jih pripeljali avstrijski katehetje za velikonočne praznike v Rim. Romanje je oskrbelo »Društvo katol. veroučiteljev na avstr. srednjih šolah«. V spremstvu je bilo 30 katehetov, nekoliko svetnih profesorjev in več redovnih sestrá. Papež je dijaštvo nagovoril v nemškem jeziku. — Na velikonočni ponedeljek so bili pa sprejeti od svetega očeta katol. češkoslovaški dijaki. Bilo jih je 460. Vodili so jih odlični možje, med njimi: kanonik dr. Cihak, prof. Trnka, knez Harrach i. dr. Tudi to skupino je sveti oče počastil s presrčnim nagovorom želeč, naj bi katoliška akcija prežela prav vse sloje češkoslovaškega naroda. — Sv. oče Pij XI. je presenetil 1. maja za vodilno »Propaganda« s svojim nenadnim obiskom. Papež je drugič že zapustil vatikansko poslopje, da je izvršil slovesno blagoslovljenje osrednjega misijonišča na »Janikulu« v Rimu. 10 minut pred 11. uro še kardinali niso bili nič poučeni, da bo prišel papež sam v to novo poslopje, ki je namenjeno vzgoji misijonarjev za poganske dežele, zato je bilo presenečenje tem večje. Ko se je papež pripeljal, so prišli takoj k pozdravu zastopniki 27 narodov, ki so gojenci tega velikega zavoda, da so sprejeli redkega gosta in klicali kakor iz enega grla: »Eviva il Papa!« Po blagoslovljenju so bili vsi gojenci osebno predstavljeni svetemu očetu. Ko je prišel na vrsto neki Avstrelac, je opomnil rektor zavoda, da zna izborno svirati na gosli. Takoj jih je moral prinesiti, da je vpricho Pija XI. izpričal svojo umetnost. Poglavar sv. Cerkve si je ogledal prav vse prostornine. S tem činom je Pij ponovno pokazal svojo vnemo za misijonstvo. — Umrli je kardinal Bazilij Pompilj, papežev generalni vikar, star 68 let. — Pokojni je že 45. kardinal, ki je umrl tekom vladanja sedanjega papeža. — Na velikonočno nedeljo je opravil sveti oče Pij XI. sv. mašo v sikstinski kapeli; dostop je bil dovoljen samo povabljenim osebam, sorodstvu, diplomatom in njih

družinam. Ta sreča je zadela tudi prvoobhajnko, malo Japonko, hčerko japonskega poslanika. — Pred vnebohodom je doletela izredna sreča 30 zastopnikov slovenskega krščanskega delavstva, da jim je bila dovoljena posebna avdienca pri papežu Piju XI. Navzočih je bilo s Slovenci več kardinalov. Sv. oče se je z romarji prijateljsko razgovarjal. Udeležencev pri 40 letni proslavi Leonove okrožnice je bilo iz vseh narodov okrog 8000.

Duhovne vaje diplomatov. Člani diplomatskega zbora v Haagu na Nizozemskem, kateri so katoliške vere, so imeli zase in za svoje družine prve tri dneve velikega tedna duhovne vaje v kapeli jezuitske hiše. Primerne govore je imel p. Yes de la Brier, profesor na katoliškem inštitutu v Parizu. Odličnim državnikom so se pridružile tudi nekatere druge veljavne osebnosti iz političnih krogov, nekaj častnikov i. dr. Veliki četrtek je opravil daritev sv. maše papežev nuncij msgr. Schioppa, ki je navzočim tudi podelil sveto obhajilo.

Pretekla velikanoč v Rusiji. Časopisi poročajo, da so bile na velikanoč vse cerkve v Moskvi, kolikor jih sovjeti še niso zaprli, polne vernikov. Brezbožneži so bili napovedali polno shodov in zapretili vsem delavcem, da bodo koj odpuščeni in pregnani, če bi na velikanoč kdo ne prišel na delo. — Kljub preganjanju so prenapolnjene cerkve pričale, da pravi ruski narod ni pozabil na Boga, da Bog še ni zapustil Rusije.

»Hungaria docet« — Ogrska uči, kaže pot našim razumnikom. V Manresi (Dom duhovnih vaj v Budapešti), so imele tridnevne, zaprte duhovne vaje sledeče skupine razumnikov: državni poslanci (33), akademsko - izobraženi gospodje (51), člani gosposke zbornice in magnati (26), vodilne osebe javnega življenja (40), zdravniki (38).

Veliki teden v Konnersreuthu. O velikonočnih dneh je bilo veliko obiska. Zadnje dni velikega tedna je doživela Terezija Neumann pretresljivo gledanje trpljenja Kristusovega. Priče teh dogodkov so opazile, da je tudi rana na plečih krvavela, ko je Terezija obču-

tila silne bolečine težkega križa. Ob gledanju Jezusovega kronanja je prodirala kri skozi belo ruto na glavi v jasnih curkih. Znamenja ran na rokah so se spremenila in jasnejše izobličila tako, da so se opazili znaki štirioglatega žreblja. Po trpljenju velikega petka je bila Terezija v nezavesti in skoro podobna mrliču. To stanje je trajalo vso veliko soboto do vstajenja. Pač pa je mogla biti na Velikonoč že pri slovesni sveti maši, dasi je bila še slabotna.

Misijonstvo. Kitajski roparji so umorili irskega duhovnika Kornelija Tierneya. Od leta 1923 dalje je umrlo mučeniške smrti na Kitajskem 29 misijonarjev. V ujetništvu so španski patri Zaccario, Hidalgo in Avilo Gutierrez. Trije tovariši so se ponudili, da jih zamenjajo, a banditi zahtevajo le veliko odkupnino v denarju.

Velik dogodek... Preobrat na Španskem ni presenetil, ker je bilo pričakovati, da sicer odločni, a rahločutni kralj Alfonz nikakor ne bo pripustil, da bi se radi njega prelivala kri. Umaknil se je. Katoliškega kralja, ki se je nanj krščanska civilizacija Zapada mogla zanesti, ni več. Mogočna opora svetovnega katoličanstva je zlomljena. V usodni uri, ki jo označuje porast boljševiške prekucije, dviga v konservativni državi neka revolucionarna sila svojo glavo. Ta sila se je bila pojavila za časa Ferrerjeve obsodbe, pa je bila do danes na delu. Ni dvoma, da ima ta sila — dobro jo poznamo — dobršen delež tudi pri zadnjih dogodkih na Španskem. To daje misliti. Španska dežela, ki je bila nekoč najkrepkejša bramba katoličanstva, je vržena v vrtinec. Kakšna bo izšla iz tega kaosa, bo pokazala bodočnost. Dobrega si ne more obetati nič, ko je znano, da je v sedanjih vladah pet izrazitih framasonov.

»El Debate«, edini res katoliški list na Španskem, je izrazil po preobratu spoštovanje »viteškemu kralju«, izjavil je pa hkrati, da je sedaj državna oblika Španije — ljudovlada in da se je treba s tem stanjem sprizniti. Isti list je pa že nekaj tednov pred preobratom napovedoval, kaj je pričakovati in da je tako moralo priti, kajti — tako je pisal — »katoliški Španiji manjka katoliškega časopisja... Zmaga svobodomiselnih republikancev bo zmaga brezverskih in veri sovražnih časopisov... Boj se ni vrtil ne zaradi monarhije ne zaradi republike, marveč šlo je zato, ali bo na Španskem prodrla krščanska državna misel v očiščeni obliki, ali pa bo špansko framasonstvo in svobodomiselnstvo spravilo brezbožni materializem na krmilo, prav kakor je bilo pred 30 leti na Francoskem. Takrat je bila Francija v rokah brezvestnega časopisja...« Danes je pa tudi znano, da pri španskih občinskih volitvah niso zmagali republikanci,

marveč monarhisti, ki so zasedli 22.150 občinskih sedežev, dočim so jih republikanci priborili samo 5875. Ogromno zmago kralju zvestih občin so pa z lažjo pretvorili v poraz. Ta način državnega preobrata, ki je bil dobro pripravljen, bi se ne bil izvršil, če bi ne bilo pomagalo v službi framasonstva stoječe časopisje.

Nauk, ki ga posnemamo iz te nove zmage prostožidarjev, svobodomiselcev in raznih materialistov: Katoličani, skrbite, da se okrepi in utrdi katoliški tisk in katoliško časopisje!

Dragocene svetinje (relikvije) najdene. Letos praznujejo osobito katoliški Nemci 700 letnico smrti sv. Elizabete, ki je umrla 19. novembra 1231 v Marburgu na Saškem. Nemški knezi so se čutili počaščeni, da so smeli nesti truplo svete kneginje k pogrebu. Nad grobom je bila pozneje sezidana veličastna cerkev. Za časa reformacije so bili pa tudi grobovi svetnikov oskrunjeni in razrušeni, dragocenosti pa oropane. Katoličani so mogli rešiti samo še glavo (lobanjo) sv. Elizabete, ki je bila pozneje prenešena v Bruselj. V samostanu, kjer je bila shranjena, ni bilo znano, da je v relikviariju oltarja glava velike svetnice.

Premembe v lavantinski škofiji: Imenovani so: za župnika v Prihovi Julij Vajda, do sedaj vikar v Konjicah; v Braslovčah Ivan Ateljšek, do sedaj župnik v Stranica pri Konjicah; v Šmartnem pri Slovenjgradcu Anton Somrek, kaplan v Starem trgu; na Bizeljskem pa Ignacij Bervar, do sedaj kaplan v Slivnici pri Mariboru. — Ivan Krušič gre za kaplana k Sv. Benediktu v Slov. gorice; Anton Ravšl v št. Ilj v Slovenske gorice; Anton Babič iz št. Ilja v Poljčane; Franc Glavnik iz Bizeljskega na Videm; Jožef Lužovič v Slivnico pri Mariboru; Stefan Horvot v Stari trg; Franc Slana za provizorja v Stranice; Franc Rampre za provizorja v Zabukovju; Ivan Šolinc za provizorja v Slovenski Bistrici. — Stalna pokojnina je dovoljena svetniku Karlu Kumer, župniku na Prihovem. — Za upravitelja dekanije v Slov. goricah je imenovan Fr. Gomilšek, župnik pri Sv. Benediktu.

V ljubljanski škofiji: Za duh. svetnike so bili imenovani: Jožef Anžič, župnik v Škocijanu pri Mokronogu; poverjeno mu je hkrati upraviteljstvo dekanije; Jakob Ogrizek, župnik v Pečah; Matija Slak, župnik na Brdu. — Dekanskih poslov je razrešen vsled lastne prošnje Alojzij Kurent, župnik v Leskovcu. — Za dušnega voditelja visokošolcev v Ljubljani je bil imenovan dr. L. Ehrlich, vseučil. profesor. — Župnija Mengeš

je podeljena Jankotu Sušniku, župniku v Kolovratu. — Stalna pokojnina je dovoljena J. Benedičiču, župniku v Bukovščici.

Čast, komur čast! Sv. Križ nad Jesenicami se odlikuje v teh-le stvarih: Dekleta in žene so, kakor je poročal »Domoljub« vse v Marijini družbi. Vsaka hiša ima »Domoljuba« na mizi. Mohorjanov je več kot je hiš v župniji. Razen tega imajo naročenih tudi precej lepo število »Bogoljuba« in drugih dobrih, krščanskih listov. Razlog, da se ta župnija v tem oziru tako odlikuje, je po sodbi dopisnika ta-le: »Ljudje krščansko žive, zato pa hočejo samo krščanske liste v hišo!« Tako naj bi bilo povsod.

V Črnem vrhu, ki šteje 800 ljudi, se je prijavilo nič manj kot 16 družin za davčno cprostitev, ker imajo po devet živih otrok; pa bi bilo takih družin še več, če bi jim bili vsi otroci ostali pri življenju. »Ljudje žive pošteno, krščansko, pa jim je zakon to, za kar ga je Bog postavil.« — Tudi tja gori prihajajo v velikem številu samo krščanski časopisi; drugi listi, ki verskega čuta ne vpoštevajo ali ga celo prezirajo, so tam gori nepoznani.« Čast in sreča!

Trsatska cerkev — bazilika. Sloveča božjepotna cerkev Matere božje na Trsatu je dobila od sv. očeta Pija XI. naslov in pravice »bazilike« — manjše. To ugodnost je naklonil papež z ozirom na priljubljenost, ki jo je pridobilo to svetišče med hrvatskim narodom.

Marijine družine

Iz Železnikov. Sredi marca smo spremili na pokopališče ljubljeno tovarišico Marijine družbe Minko Logar. Umrla je v cvetju mladosti, stara 21 let. Neizprosna sušica je več let polagoma izpodkopavala njeno mlado življenje. Pogreb je bil zelo lep! Rajna Minka je bila sestra kaplana Jožefa Logarja, ki je umrl pred 10 leti. Oba sta bila vneta častilca Marijina! Sedaj bosta skupaj čakala poslednjega vstajenja. — Minka Logar je bila za vse lepo in dobro vneta. Bila je goreča članica Mar. družbe, dobra deklamatorica in spretna pomočnica pri predstavah bolj nežnih vlog. Tudi pela je rada: Še predzadnjo noč svojega življenja je vprašala svojo mater: »Ali smem zapeti?« Zapela je še z dobrim glasom: »Jamica tiha, koticček miru!« Ko je vso izpela, je sklenila roke in rekla: »Oh, to bom sladko počivala!« Bila je prav trdno prepričana, da bo šla v nebesa. Umrla je rada. Njena smrt je bila podobna sladkemu spanju. Počivaj v miru in prosi za nas!

Dev. Mar. v Polju. Navzlic raznim zaprekam versko življenje v naši župniji vendarle napreduje, in to po zaslugi naših vnetih duš-

nih pastirjev, verskih družb ter zelo razširjenega katol. časopisja. »Bogoljuba« imamo 250 izvodov, »Glasnika« 270, »Katoliških misijonov« 150, »Lučke z neba« 120, »Cvetja« okrog 100, »Vrtca« in »Angelčka« čez 100 izvodov. Dekliška Marijina družba se lepo razvija; cerkev je pri shodih kar polna družbenk. Zastava, ki je bila vsa prenovljena, je res v veselje družbi. 25. marca smo imeli sprejem v Marijino družbo in v tretji red. Lansko leto ustanovljeni Marijin vrtec krasno prospeva, kar priča tudi lepo število mladinskih listov. Ima redne nedeljske sestanke (shode). »Vrtec« nam je velika nada, mnogim pa velik trn. Vpeljano ima tudi čebelico. Pripravljamo se sedaj na ustanovitev fantovske Mar. družbe. Priporoča se družbenkam in častilcem Marijinim, naj molijo, da bi padle ovire. Starši naj bodo prepričani, da je ustanovitev mladeniške Mar. družbe največji blagoslov za župnijo. Iz Marijine kongregacije bodo izšli pošteni, nepokvarjeni krščanski sinovi, gospodarji, možje. Fantje pa naj bodo ponosni, če se morejo imenovati Marijini sinovi! Potrebovali bodo nje-nega varstva v življenju, zlasti ob smrti. V nedeljo, 19. aprila je bilo birmovanje v župnijski cerkvi. Slovesnega sprejema prevzvišenega škofa se je udeležila tudi Marijina družba.

Zelo slovesno in ganljivo se obhaja pri nas prvo sv. obhajilo. Letos bo ta slavnost v soboto, 20. junija. Na ta dan pristopijo k mizi Gospodovi tudi starši prvoobhajancev, to je za vzgojo mladine sila važno, staršem pa v veselje in čast. Prvoobhajancev bo okrog 110. Prvoobhajanci imajo ta dan tudi v Domu versko prireditev in pogoščenje. Mnogo se za to slovesnost poleg g. kateheta trudijo tudi posamezni člani učiteljskega zbora. Hvala vsem!

Moravče. Pri podružnici sv. Nikolaja so žalostno zapeli zvonovi. Početkom februarja je bil pogreb vzorne članice Mar. družbe Mici Smrekar. Rada bi si bila še ohranila mlado življenje, da bi še kaj več za Marijino čast storila, a bolezen ni prizanašala; počasi ji je glodala moči. Vse trpljenje je voljno prenašala, saj je dobivala moč in vdanost v vsakdanjem sv. obhajilu.

Pokojna jn bila splošno čislana; saj je moral vsakdo spoštovati to neomadeževano, veselo, ponižno, ljubeznivo družbenko, ki je imela za vsakogar prijazno besedo. Bila je takega značaja, da si je pridobila srca vseh, ki so jo poznali. Ni čuda, če je imela toliko spremstva na pogrebni poti. Številno zastopstvo družbe je okrasilo grob s cvetjem in oskrbelo žalno petje. Velika množica vernikov se je pridružila in pokazala spoštovanje do zgledne članice Mar. kongregacije. Naj bo lepo njeno življenje seme, ki bo iz njega vzkliklo veliko enakih vzorov!

Škofja Loka. Vir sreče, miru in veselja, a le maloštevilnim znan — so duhovne vaje. To srečo je doživelo dvajset naših fantov v ljubljanskem Domu duhovnih vaj. Mnogo jih je pa radovedno pričakovalo, kaj fantje poročajo o duhovnih vajah, ko pridejo domov. Misel na duhovne vaje je počasi dozorevala. In 7. marca je poromalo prvih 20 fantov, ki so imeli poseben tečaj zase. Srečni in navdušeni so se vrnili. Zato je zavriščalo tudi pri drugih. Tudi mi pojdemo! Upamo, da bomo v jeseni imeli zopet priliko za svoj tečaj. Sad prvih duhovnih vaj se že kaže: misel na duhovne vaje v Škofji Loki je danes živa, je predmet pogovorov po družinah. Fantovska Marijanska kongregacija, ki šteje okrog 100 članov, je dobila novega ognja, nove apostolske pobude. Delovanje fantov v smislu katoliške akcije se je poživilo in rodi vsepovsod vidne sadove. A najlepše je to, da sedaj tistih 20 fantov pristopi skoraj vsako nedeljo k mizi Gospodovi. Upamo, da bodo naši dobrosrčni fantje izvlekli še druge iz umazane in razuzdane tovarišije na pravo pot. Beseda miče — zgleđ vleče.

V dnevih od 16. do 19. marca so pa imeli fantje in mošje v farni cerkvi sv. Jakoba duhovne vaje. Udeležili so se jih v obilnem številu. Vodil je dr. Ahčin iz Ljubljane. Vsi smo hvalili Boga, da je poslal tako dobrega gospoda v našo župnijo.

J. K.

Dole pri Litiji. Že eno leto je izginilo, odkar smo imeli proslavo 30 letnice naše Mar. družbe. Krono na to proslavo smo položili šele letos. Majniški Kraljici smo podarili krasen ciborij, da bo imel Evharistični Kralj dovolj dostojno bivališče med nami. Ciborij je zares kraljevski. Moškočno žezlo raste iznad spodnje krone, ki podpira pozlačeno srebrno čašo. Prikupiti smo se hoteli našemu Evharističnemu Bogu s tem lepim malim domom, da bi tudi nam pomagal pri zidanju našega doma, ki ga tako potrebujemo. Iz zublja, ki plamti sredi srca na pokrovcu ciborija, klijeta dve liliji, kakor bi nas opominjali, kakšni moramo biti, kadar pridemo k Zveličarju. Kolikor je bila lani slovesnost preskromna, toliko večje je bilo letos naše veselje, ko nam je isti gosp. župnik, ki je pred 31. leti ustanovil družbo, prvo nedeljo v majniku prvokrat delil sveto obhajilo iz novega ciborija. Za njegov dolgoletni trud: Bog plačaj! — Kadar bomo v bodoče prejemale Jezusa iz tega ciborija, se bo uresničevalo staro naše geslo: »Po Mariji k Jezusu!«

Št. Vid pri Stični. Nebeški Vrtnar je zopet posegel na gredico naše kongregacije. Presadil je na nebeški vrt Mar. družabnico M. Kastelic v najlepši dobi. Stara je bila 25 let. Naj označimo kratko vrline in odlike

blage pokojnice: Ljubezen do Marije, zgleđno življenje, čistilka presv. Srca Jezusovega, pogostno sv. obhajilo, blagodejno vplivanje na tovarišice. potrpljenje v bolezni — srečna smrt. Članice so ji oskrbele častno spremstvo z zastavo ob pogrebu. Šla je k nebeškim šmarnicam.

Dobre knjige

Dr. Mih. Opeka. **Knjiga postave.** Petinštrideset govorov o božjih zapovedih. II. zv. V Ljubljani 1931. Založila Prodajalna Ničmanova. Cena 22.—, po pošti Din 1.50 več. — Priznani govornik obravnava v tem zvezku četrto in peto božjo zapoved. Jasna beseda, vsakemu razumljiva, pravi cerkveni nauk priporoča tudi to novo zbirko govorov prav vsakemu za duhovno berilo. Tudi knjižnice naj bi si jo nabavile.

Za red v kopaljških. (Za poredak u našim kupališnim prilikama. Priobćenje p. n. biskupa dr. Josipa Srebrnića vjernicima njegove biskupije.) Zagreb 1930.

Knjižica našteva vse nerednosti, ki so se vgnezdile v življenje javnih kopaljš ob morskih obalah in drugod. Nrvnost in sramežljivost gineva, pohujšanje se širi, mladina se kviri.

Nato opozarja na naredbe, ki so bile izdane za vpoustavitev nrvnega vedenja v kopaljških za mesta Beograd, Zemun in Pančevo. (Gradska uprava 28 avgusta 1929. A. Br. 7718.) V tej naredbi so n. pr. sledeči predpisi: Moški in ženske se ne smejo obenem kopati. (Čl. 241.) — Kabine za moške morajo biti docela ločene od kabin za ženske. (Čl. 246.) — Kjer ni posebnega oddelka za moške in posebnega za ženske, se morajo določiti posebni kopalni dnevi, ali kopalne ure za moške. (Čl. 254.) — Kopalna obleka mora biti docela dostojna. Pohujšljivi kopalni kostumi (obleke) so prepovedani. — Zabranjeno je, hoditi v kopalni obleki izven kopalnega prostora. (Čl. 243.) — Knjižica stane 2 dinarja in se naroča v biskupski pisarni na otoku Krk-u.

Od srca pozdravljamo nastop škofa dr. Srebrnića in želimo, da bi vsa oblastva podpirala njegov napor za uvedbo dostojne noše po kopaljških in za ureditev moralnosti med kopalci. Kopaljški čas se pričena; naj se prične tudi potrebna akcija, da se zabrani javno pohujšanje in uvede dostojnost. — V pruskem deželnem zboru je bil n. pr. že vložen predlog, naj se uradno nastopi zoper nerednosti v kopaljških, naj se predvsem prepove pohujšljiva obleka, obisk gostiln v kopalni opremi idr.

Nebeške rože. 1. zv. Življenje z Jezusom. Izdaja in urejuje Alojzij Stroj. Izhaja štirikrat na leto in stane vsak zvezek broš. Din 10.—, v platno vezan Din 15.—. Spet nova zbirka nabožnega beriva. Veselo znamenje, da ljudje radi segajo po duhovni hrani. Prvi zvezek »Življenje z Jezusom« skuša čitatelju razložiti, kako nekaj velikega je posevčujoča milost in sv. obhajilo. Do največje združitve z Jezusom pride duša, ki zna prav ceniti božje darove.

Razno

Marijine družbe obveščamo, da je knjižica »Zgodbe malega Gvida« že izšla. Je med najboljšimi mladinskimi spisi. Kaže nam lepoto otroške duše, ki se je z 12 leti posvetila po pogostnem prejetanju sv. obhajila. Dajte jo v

roko zlasti otrokom, da bodo ob živem zględu še sami zagoreli ljubezni do Jezusa. Knjižico, ki obsega 80 strani, krasita dve lepi sliki. Stane 10 Din; pri večjem naročilu primeren popust. Tudi lepe barvaste podobice so na razpolago, komad à 50 par.

Pravila za dijaške in fantovske kongregacije se zopet dobe. — Cena 1 Din. (Ponatis iz kongregacijske knjižice.)

V kratkem bo izšel »**Katekizem Marijine kongregacije**«. V njem boste dobili vse, kar mora kongreganist o kongregaciji vedeti. Vsebinska je dobro premišljena in pretehtana. Cena bo približno 4 Din. Naročite ga lahko že sedaj, da se vam takoj dopošlje, ko izide. Vsa naročila naslavljajte na: **Pisarna Marijinih družb, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.**

Tečaji duhovnih vaj za tretje četrtletje 1931. Za duhovnike: od 5. do 11. julija (5 dnevne); od 20. do 29. julija (8 dnevne); od 3. do 7. avgusta; od 24. do 28. avgusta; od 14. do 18. septembra; od 21. do 25. septembra. — Za inteligente: od 14. do 18. avgusta. — Za abiturijente: od 14. do 18. julija; od 1. do 5. septembra. Vodstvo »Doma duhovnih vaj« Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

Prošnje

Marijina družbenica se priporoča presv. Srcu J., Brezmadežni, sv. M. Cvetki, sv. Alojziju in sv. Jožefu za mir v družini, za spreobrnjenje več družin in oseb in še za razne namene. Svoje namene priporoča tudi molitvi redovnih in dr. oseb. — Materi bož., sv. Tereziji D. J. priporoča spreobrnjenje več oseb, sebe pa za milost potrplj. in gorečnosti in za mir v druž. Fr. B. — Terezija Mlakar (Dane) se priporoča presv. Srcu J., Mariji Pom., sv. Jožefu, sv. Mali Cvetki, sv. Antonu, † škofu Slomšku, da bi bila njena prošnja uslišana. Prosi tudi dobre vernike za molitev. — Neka oseba se priporoča Mar. Pom., sv. Antonu, sv. Mali Tereziji in † škofu Slomšku za rešitev iz mučne bolezni. — Majniški Kraljici priporoča Mar. družbenka več svojih zadev; prosi tudi dobre vernike za spomin pri molitvi. — Bolna mati se prip. žal. M. božji in dušam v v. za zdravje in milost potrpežljivosti. — Mati prip. svojega sina presv. Srcu J. in M., sv. Antonu P. in dušam v v., da bi se iznebil slabe družbe in da bi bil mir v družini.

Zahvale

A. W. se zahv. Mariji Kraljici za očitvidno pomoč v smrtni nevarnosti vsled zastrupljenja krvi, dalje za naglo pomoč ob hudem ranjenju; Lurški Mariji pa za izboljšanje zdravja hudo bolnega sina. — Zahvaljujem se presv. Srcu J., Materi božji, sv. Antonu P., sv. M. Cvetki za dosego poklica in več uslišanj in prosim nadaljnjih milosti. Z. Mogel. — M. družb. se zahv. Mariji Zaplaški, presv. Srcu J., sv. Tereziji Det. J. za večkratno pomoč v bo-

lezni. — M. R. št. J. daruje 10 Din za kruh sv. Antona. v zahvalo, deloma za zdravje. Priporoča se v molitev za napredek in stanovitnost v dobrem. — M. R. v Lj. se zahv. sveti Mali Cvetki za ozdravljenje težke vratne bolezni. —

Naše slike

Naša slika **Jezusovega Srca** je čisto svoje vrste. Jezus stoji na višini, s temnim plaščem ogrnjen. Roki¹ je kakor v neznosni bolesti pritisnil na prsi, da pomiri srce, ki v neizmernem usmiljenju vse razbolelo gori v ljubezni, da ta žar tudi na zunaj udarja in kaže ognjevite obrise srca in žilja. Obraz razodeva globoko žalost in sočutje, kakor v solzah je okopan, zadnja mu pravkar izpod oči počasi drsi po objokanih licih. — Saj ni čudna ta žalost. Ko pa pod seboj na prostori planjavi gleda množico, ki se mu res mora smiliti. Za njim slep siromak z značilnim slepčevskim izrazom steza v svoji bedi roke proti njemu; pred njim v ospredju je v smrtni slabosti omahnila mlada žena, mož se je zgrudil ob njej, stari, častitljivi oče pa se ves potr opira na dolgo palico. Za to skupino dobrih, Jezusu zvestih duš, ki v svoji stiski pri njem pomoči išče, se razliva druga množica, Jezusu sovražna. Najbolj izrazito, umetniški nad vse sijajno skupino tvorita judovski veliki duhoven, ki za čudovito slovesnim, vzvišenim nastopom skriva svojo satansko hinavščino. za hrbtom moli nazaj možno s srebrniki, ki jo Judež s pohlepniimi, izbuljenimi očmi zopet skrivaj sprejema; še lice si pred ljudmi zakriva, kakor da za svoje vekovito črno izdajalstvo nič ne ve. Na desno proti Jezusu beži žepa z otrokom, z grozo se ozirajoč nazaj, kjer divje razjarjen človek s pobesnelim izrazom davi starega moža. In tako se groza in grehota razteka v nedogledne dalje. Izmed množice se posebno odraža neki mož, ves razvnet, s preruškim izrazom. Ali hoče to strahotno povedenj zaježiti — ali jo hoče šele razbesneti? Ali je Janez Krstnik, glas vpijočega v puščavi, vodnik h Kristusu, — ali je satanov prvi pomagač, ki se je odel v preruško obleko, da bi laže premamili te, ki jim korak omahuje, ki jim srce čim dalje bolj tema zagrinja? — Presveto Srce, daj, da ne bomo več krivi tvoje bridkosti, da se posuše solze, ki jih naša hudobnost izvablja Tvojim usmiljenim, odpuščajočim očem. — Izredno pomemljiva slika je last kneza in škofa dr. Gregorija Rožmana; slikala jo je Helena Vurnik.

Poglejte tudi kip **sv. Antona Padovanskega** (str. 130), ki ga je z mojstrsko roko izklesal naš rojak Jos. Urbanija za neko dunajsko župno cerkev. Kip je bil lansko jesen na neki dunajski razstavi jako laskavo ocenjen. Ker so za umetnike hudi časi, bi bilo prav, če bi se pri naročilih za cerkve ali tudi za privatno uporabo ozirali na naše domače ljudi.

¹ Roki sta posebno krasni, izraziti, v nji je umetnica položila veliko znanja, dela, čuvstva in ljubezni. Seveda so na naši sliki, kakor marsikaj drugega, le bled, medel odsev te lepote, ki jo kaže izvirknik.

Popravek. Str. 136 se mora 13. vrstica (v prvi koloni) glasiti: »...veških vrlin in slabosti.« Ena vrstica je namreč pomotoma dvakrat odtisnjena.

Odgovori i. dr. prihodnjic — Uredn.

Cena za Bogoljuba za l. 1931:

Din 20.— za posamezne
Din 18.— za skupne odjemalce.
Izven države stane »Bogoljub«:
v Avstriji šil. 3—
v Italiji lir 8—

Precizne ure

Schaffhausen Omega, Doxa itd.
dobite najceneje pri urarju
L. Vilhar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 36

Nervozni umirajo zgodaj!

**Ste li opazili pri sebi četudi le tupašam
katerega izmed naslednjih znakov bliža-
joče se živčne oslabelosti?**

**Hitro razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, ne-
mirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, ne-
spečnost, nemirne sanje, neobčutiljivost posameznih teles-
nih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spricho ugovarjanja,
ropota, duha, poženje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trza-
nje očesnih vek ali migljanje pred očmi, navaj krvi, tesnoba, muhavost,
odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvrtnost. Ako se po-
avi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj
so Vaši živci resno oslabiljeni in potrebujejo okrepila.**

Ne pustite tega vnamar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje
duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra
telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabe-
lost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

zastonj in poštnine prosto enostaven način **odkrijem**

ki Vam bo pripravil veselo iznadenje. Morda ste za razna sredstva
izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotraj-
no zboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese obenem tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do
življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga
je povsem prerodil. **To dokazujejo tudi mnenja zdravni-
kov.** Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si **spravite ta oglas!**

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michaelkirchplatz No 13. Abt. 473

Svež vonj perila po mladem borovju!

Za izdelovanje novega Schichtovega terpentinovega mila se uporablja pristno najfinejše terpentinovo olje. To daje perilu snežno belino in prijeten vonj po mladem borovju.

Schichtovo terpentinovo milo

v praktičnem zaščitnem zavitku

Zavitek nosi razen tega lepe podobe za izrezati, za kratek čas otrok.